

Nana Cajhen, Nevenka Drusany, Dragica Kapko, Martina Križaj in Marja Bešter Turk

IZDAJA
S PLUSOM

Slovenščina za vsak dan 6

Rešitve nalog iz samostojnega delovnega zvezka

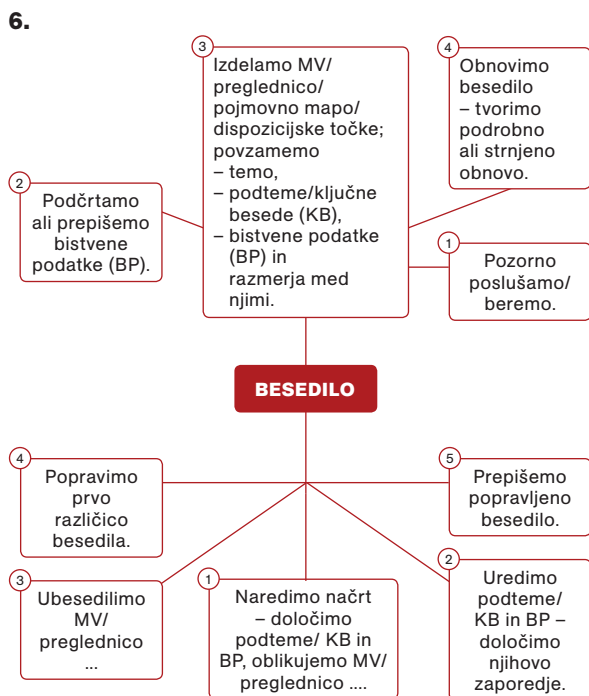

ROKUS

Klett

1 Brez besedil ni življenja

1. Anketa
Npr. Na podlagi vprašanj in ponujenih odgovorov.
Da bo odgovoril na vprašanja.
3. Učencem in učenkam.
Iz nagovora.
Avtorice učnega gradiva Slovenščina za vsak dan 6.
Iz podpisa.
Da bi učencem predstavile učno gradivo.
Da.
Da.
Ker z vajo utrdimo svoje znanje.
Nobene.
Ker so za sporazumevanje potrebne vse naštete dejavnosti.
23.
Po naslovih/zaporednih številkah ...
Z izhodiščnim besedilom.

8. Prvo: Da bi ljudje zvedeli, kaj se je zgodilo.
O odprtju turistične poti.
Drugo: Da bi učenci občutili, da jim je učiteljica hvaležna, ker so se je spomnili. O darilu, ki ga je učiteljica prejela med zdravljenjem.
Tretje: Da bi ljudje prišli na ogled razstave.
O razstavi v Prirodoslovnem muzeju.
9. Prvo besedilo je novica.

Drugo besedilo je zahvala.

Tretje besedilo je vabilo.

Npr. Novico po obliki besedila in značilnih delih (naslov, podpis, fotografija ...), zahvalo po besedah *se zahvaljujem*, vabilo pa po besedah *vabi in vabljeni*.

10. Člani podjetniškega krožka OŠ Križevci pri Ljutomeru so javnosti predstavili 17-kilometrsko pot za pešce in kolesarje.
V Križevcih pri Ljutomeru.
V soboto pred petim majem.
Člani podjetniškega krožka in pohodniki (pešci in kolesarji).
11. Ljubljana
17. 5. 2018
Drage učenke, dragi učenci!
Lepe pozdrave vam pošilja
vaša razredničarka Nina Hočevar
12. Prirodoslovni muzej Slovenije.
Javnost.
V muzej na Prešernovo 20 v Ljubljani.
Razstavo Narava Slovenije – Mura in Prekmurje.
Od ponedeljka do nedelje od 10.00 do 18.00.
13. NE
Nekatera besedila nimajo vseh potrebnih podatkov.
14. čemu, o čem, nerazumljivo
15. Prvo besedilo nima podatka o kraju in času prireditve.
V drugem besedilu manjka podatek o predstavi (naslov, avtor).
Tretje besedilo nima podatkov: komu je besedilo namenjeno, kaj naj se opraviči, kdaj je bilo to in zakaj ter ime in priimek sporočevalca.

Vaja dela mojstra

4. V katerem razredu ste/smo že letos?
Kaj boste/bomo uporabljali pri jezikovnem pouku?
K čemu vas/nas spodbuja učno gradivo?
Kaj boste/bomo dopolnili?
S čim si pomagata/pomagamo?
Zakaj boste/bomo uporabljali gradivo Slovenščina za vsak dan 6?
Čemu so avtorice pripravile veliko nalog?
6. stalna, zadnja, malo, nezanimiva/dolgočasna, zaprta, kratka, neurejena/zanemarjena, neprijazni/osorni
7. kolesarka, mentorica, razredničarka, udeleženka, članica, pokroviteljica, peška, pohodnica

8.

Ljubljana	ž.	ed.	bolnišnici	ž.	ed.
učenke	ž.	mn.	pozdrave	m.	mn.
učenci	m.	mn.	razredničarka	ž.	ed.
želje	ž.	mn.	Nina	ž.	ed.
knjigo	ž.	ed.	Hočevar	m./ž.	ed.
dnevi	m.	mn.			

9.

drage	katere
dragi	kateri
dobre	kakšne
Dolgi	kakšni
krajši	kakšni
prijaznejši	kakšni
Lepe	kakšne

10.

učenec	x	
Nina		x
razredničarka	x	
gospa	x	
Hočevar		x
Ljubljana		x

11. Ljubljana, 17. 5. 2018

Drage učenke, dragi učenci!

Lepo se vam zahvaljujem za dobre želje in knjigo, ki ste mi jo poslali. Dolgi dnevi v bolnišnici bodo tako krajši in prijaznejši. Tudi jaz velikokrat mislim na vas. Upam, da bom kmalu spet med vami.

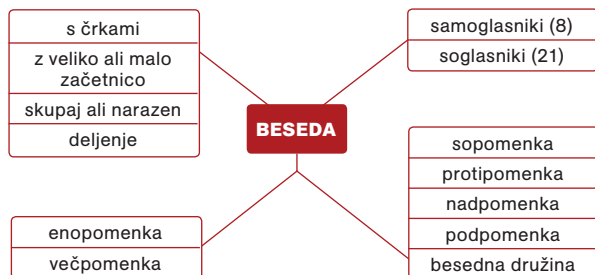
Lepe pozdrave vam pošilja
vaša razredničarka

Nina Hočevar

12.

najlepša	učenka
dnevi	učenci
razredničarka	želja
Hočevar	
spet	

14.

2 Slovenija, Slovenci, Slovenke in Evropa

1. Slovenijo.
Republika Slovenija.
2. Zastavi Slovenije in Evropske unije.
Slovenska zastava zato, ker je državni simbol Republike Slovenije, zastava EU pa zato, ker je Slovenija članica EU.
V vseh državah EU.
3. Slovensko himno in himno EU.
Prva.
Ob pomembnih prireditvah, povezanih z EU, npr. ob uradnem obisku predsednika EU, ali Evropske komisije, ali Evropskega parlamenta, ob uradni slovesnosti ob praznovanju dneva Evrope ...
NE
Ker je pravilo, da se izvaja tudi državna himna.
Slovenska.
Ker ima državna himna prednost pred evropsko.
Udeleženci stojijo in zbrano poslušajo izvajanje himne; včasih tudi pojejo.
NE
4. Evropo.
Ker niso vse članice Evropske unije.
Evropska unija.
Od leta 2004.
5. Ne.
V delu Prekmurja živijo tudi Madžari, v delu slovenske Istre pa tudi Italijani; po vsej Sloveniji živijo še priseljenci hrvaške, srbske, albanske, ukrajinske, kitajske ... narodnosti in Romi.
Madžarsko, italijansko, hrvaško, srbsko, albansko ...
Slovenščina.
To je jezik večine državljanov Slovenije in zato to predstavlja državo kot celoto, slovensko govorijo v parlamentu, predsednik države in vlade, v slovenščini se poje državna himna ...
7. a
Slovenski.
Madžarska in italijanska.
Madžari živijo v delu Prekmurja, Italijani pa v delu slovenske Istre.
Madžarščina in italijanščina.
NE

V slovenščini.

Jezik okolja.

V delu slovenske Istre poteka v slovenščini in italijanščini, v delu Prekmurja pa v slovenščini in madžarščini.

Ker sta na teh dveh območjih dva uradna jezika: slovenščina in italijanščina oz. slovenščina in madžarščina.

8. Na Italijo, Avstrijo, Hrvaško in Madžarsko.

V Italiji, Avstriji, na Hrvaškem in Madžarskem.

Trst, Gorica, Trbiž; Beljak, Celovec, Pliberk; Monošter

Tam živijo že dolga stoletja.

NE

Narodna manjšina.

Ker jih je manj kot pripadnikov večinskega naroda.

NE

Ker ni jezik večine.

Na vseh tablah so napisi v dveh jezikih.

Ker v teh krajih živijo ljudje dveh narodnosti.

Prvi v Avstriji, drugi na Madžarskem, tretji v Italiji.

Po tem, v katerem jeziku je zgornji napis na teh tablah.

9. Ker so se tja preselili iz Slovenije.

Ker so (večinoma) iskali boljši zaslužek.

Slovenski izseljenci.

Ker so se izselili iz Slovenije.

10. Slovencev, italijanske, madžarske; slovenščina,

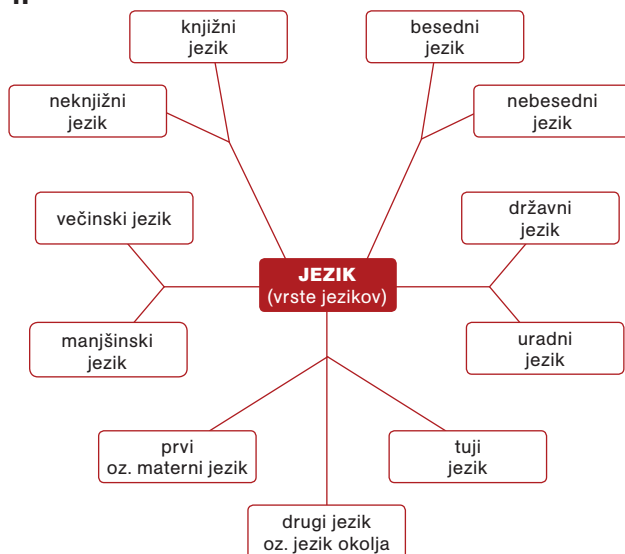
prvi, okolja; prvi, zamejske, izseljence; Italiji,

Avstriji, Madžarskem, Hrvaškem; izseljenci,

izselili, Nemčijo, Francijo

Vaja dela mojstra

1.

3.

Mina	Helena	Petra
Forlani	Moder	Novak
11 let	10 let	12 let
Slovenija	Avstrija	Nemčija
Italijanka	Slovenka	Slovenka
italijanščina	slovenščina	slovenščina
osnovna šola	osnovna šola	gimnazija
5.	4.	2.
italijanski	nemški in slovenski	nemški

4. NE, NE, NE, DA, NE

5. Helena in Petra.

Ker sta Slovenki.

6. 4, 3, 2, 1

7. Petrini.

Iz Slovenije.

V slovenščini.

Nemško.

Nemškega.

Ker se tega učijo v šoli, se pogovarjajo s svojimi vrstniki ...

Helena.

V dvojezični šoli pouk poteka v dveh jezikih, v enojezični pa v enem.

Enojezična.

Ker pouk poteka v italijanščini.

Petra.

Ob sobotah, v slovenskem središču.

8. a, a, b

9. Pravilne besede: italijanščina, knjižnega, Učitelj, oddaljena, Koroško, slovensko

10. Kako je ime deklici?

Kako se piše?

Koliko je stara?

Kaj sta po narodnosti njena oče in mama?

Kaj se tudi uči v šoli?

Kdo je bil rojen v Nemčiji?

Kako govorijo doma?

Kaj obiskuje Petra?

Kdaj ima dopolnilni pouk slovenskega jezika?

V katero šolo hodi Helena?

Od kdaj živi v Rožu?

Kdo govori tudi slovenski knjižni jezik?

Česa ne obvladajo stari starši po materi?

11. Zakaj se sestre pogovarjajo po nemško?

Vzrok.

Sestre znajo nemščino bolje kot slovenščino, zato se pogovarjajo po nemško.

Posledico.

12. Kdaj so ga starši vzeli k sebi v Nemčijo?
Potem ko.
13. zato, da, ker
2, 3, 1
14. Rdeče pobarvane besede: Helena, starši, Šmarjeti, Rožu, razred, šole, jezik;
zeleno pobarvane besede: dvojezične, ljudske, slovenski, nemški, knjižni

Helena	ž.	ed.	dvojezične	katere
starši	m.	mn.	ljudske	katere
Šmarjeti	ž.	ed.	slovenski	kateri
Rožu	m.	ed.	nemški	kateri
razred	m.	ed.	knjižni	kateri
šole	ž.	ed.		
jezik	m.	ed.		

3 Iz male ne zraste velika

1. Po zapisu besede z veliko in malo začetnico.
Ker poimenuje vrsto osebe.
Ker poimenuje posamezno osebo.
občno ime.
lastno ime.
2. Ker poimenuje posamezno osebo oz. vrsto osebe/predmeta.
Kuhar, Kos, Jurček, Krušnik, Marjetica
Po veliki začetnici.
a
Imena bitij.
Poimenujejo posamezno osebo.
Občna imena.
Z malo.
Vrsto oseb/predmetov.

3.

reka	Soča
knjiga	Pastirci
hotel	Lev
zbirka	Poezije
pesnik	Zajc
sošolka	Andreja
gora	Triglav
slikarka	Kobilca

4. Imena držav in prebivalcev/prebivalk so napisana z veliko začetnico, imeni jezikov pa z malo.
5. veliko, malo
- 6.

Italijan, Italijanka	italijanščina
Hrvat, Hrvatica	hrvaščina
Madžar, Madžarka	madžarščina
Nemec, Nemka	nemščina
Francoz, Francozinja	francoščina
Poljak, Poljakinja	poljščina
Portugalec, Portugalka	portugalščina

7.

V SLOVENŠČINI
z veliko začetnico.
z veliko začetnico.
z malo začetnico.

8.

gospa	Simona
inženir	Levstik
učiteljica	Bizjak

a, b

Z malo začetnico.

9. družbeni, poklic, malo

10.

gospod	Jakopič
profesorica	Borovnik
doktor	Zdravič
direktor	Bernik
ministrica	Bukovnik
predsednica	Kovač

2, 1, 1, 2, 2, 2

11. Praznike.

Z malo začetnico.

Prešernov dan, Marijino vnebovzetje.

Prva beseda je napisana z veliko začetnico, druga pa z malo.

12. praznikov, malo, Prešernov, Marijino

13. dan državnosti, valentinovo, božič, Prešernov dan, dan samostojnosti in enotnosti, novo leto

Vaja dela mojstra

1. Ločita se po zapisu z malo začetnico v občnih imenih (kadar poimenujejo vrsto predmetov/oseb) in z veliko začetnico v lastnih imenih (kadar poimenujejo posamezne predmete/osebe).

2. Npr. Maruša Majer, Kraljična na zrnu graha, Kekec nad samotnim breznom, Nama, Košarkar naj bo, Primož Suhodolčan, Male sive celice, Večer, Pil, Numizmatiki
3. Npr. slovenski jezik.
Npr. angleški jezik.
4. šved → Šved; Francoski → francoski, Hrvaščina → hrvaščina, rusinja → Rusinja
Imena prebivalcev/prebivalk držav pišemo z veliko začetnico, imena jezikov pa z malo začetnico.
5. Pusta → Za pusta smo si ogledali karneval v Cerknici.
Slovenščina → Dvojino poznajo redki jeziki – eden od njih je slovenščina.
Angleške, Slovenske → V slovarju so angleške in slovenske besede.
Božični, Novoletni → Bližajo se božični in novoletni prazniki.
6. Levi.
Ker prvo besedo v nagovoru pišemo z veliko začetnico.
gospod → Gospod
7. Desni.
Ker neprvo besedo v nagovoru pišemo z malo začetnico, razen če ni lastno ime.
Spoštovani Gospod Valenčič! → Spoštovani gospod Valenčič!
8. Pravilno: avgusta, Avstrije, Slon, nemško, slovenščino, marca, Avstriji
9. Evrope, Beli, Jurija
- 10.

PISANJE PRVE ČRKE V BESEDI

Z malo začetnico

– imena jezikov, praznikov, mesecev, dni
– določila pred osebnim imenom
– vrstni pridevniki iz zemljepisnih/lastnih imen

Z veliko začetnico

– eno- in večbesedna lastna imena
bitij, zemljepisna lastna imena, stvarna lastna imena
– svojilni pridevniki iz osebnih lastnih imen

4 Vsak dan jih beremo

1. Kronika, Huligan, Logika, Dokument
3. c
Npr. Po obliki.
»Niso vsi mladi huligani!«
Ker je to nekdo natančno tako rekel.
Mnenje o nekom.
6. V Dnevniku.
Napisano je v levem zgornjem kotu.
č
Kronika.
13. novembra 2017.
Po datumu v desnem zgornjem kotu.
b
Po podpisu v desnem spodnjem kotu.
7. c
8. Da bi objavili to, kar se mu je zgodilo.
Da bi bralci spoznali, da niso vsi mladi huligani.
9. S prihodom Jožeta G. v uredništvo časopisa.
Z nakupovanjem Jožeta G. v trgovini.
10. Na začetku dogodka.
Razplet dogodka.
Voznik je pozabil torbico na strehi avtomobila – in se odpeljal. Torbico je našel gimnazijec Blaž O. in jo odnesel na policijsko postajo. »Niso vsi mladi huligani!«
a
11. Blaž O., Jože G., Policist, Tanja Dodig
12. b
13. 6, 10, 2, 3, 11, 7, 8, 9, 1, 5, 4, 12

Vaja dela mojstra

1.

PRIPOVED

značilnosti

časovno zaporedje
preteklik
uvod, jedro, zaključek

vrste

novica,
doživljajski spis

2. Pripovedovala.
Ker je časopisni članek pripoved o dogodku.
3. Kdaj jo je prebral?
Kdaj je razmišljal o nagradi za poštenega najditelja?
Kdaj mu je Blaž telefoniral?
1, 2, 1
2, 1, 2

Blaž je na tleh zagledal torbico.	Pobral jo je.
Blaž je v denarnici našel naslov lastnika.	Telefoniral mu je.

4. zato, ker, da
2, 3, 1
Zakaj je Blaž odnesel denarnico na policijsko postajo?
Čemu je Jože G. telefoniral v uredništvo časopisa?
Blaž ni mogel priklicati Jožeta G., zato je odnesel denarnico na policijsko postajo.
Ker se je Jožetu G. zelo mudilo, je pozabil vzeti denarnico s strehe avtomobila.
5. gimnazijcem Blažem, Poštenega najditelja, denarjem, šolskim tekmovanjem, logike, trgovini, živili, vrečkami, polnimi živil, avtomobilske strehe

6.

Jože	Ljubljana	Dnevnik
Blaž	Celovški cesti	Kronika
Tanja		Gimnazije Šentvid
Dodig		

Hkrati, prej ali potem?

1. Dve.
Dejanji iz prve povedi sta potekali istočasno.
Dejanji iz druge povedi nista potekali istočasno.
V prvi.
Ker dejanji potekata istočasno.
Medtem ko se je Blaž vračal s tekmovanja, je na tleh zagledal denarnico.
S *Potem ko*.
Ker dejanji ne potekata istočasno.
Potem ko je Blaž pobral denarnico, jo je odnesel domov.
2. b, d
Ko je Jože G. položil denarnico na streho avtomobila, se je odpeljal domov. Ko je Jože G. ostal brez denarja in dokumentov, je postal zelo obupan. Ko je Jože G. prišel na policijsko postajo, se je prvič v življenju srečal z Blažem.
Potem ko je Jože G. položil denarnico na streho avtomobila, se je odpeljal domov. Potem ko je Jože G. ostal brez denarja in dokumentov, je postal zelo obupan. Potem ko je Jože G. prišel na policijsko postajo, se je prvič v življenju srečal z Blažem.
Preden se je Jože G. odpeljal domov, je položil

denarnico na streho avtomobila. Preden je Jože G. postal zelo obupan, je ostal brez denarja in dokumentov. Preden se je Jože G. prvič v življenju srečal z Blažem, je prišel na policijsko postajo.

Zamenjal sem tudi zaporedje neistočasnih dejanj.

3. Istočasnost, neistočasnost
4. Potem ko, Preden, Medtem ko, Potem ko
5. Potekali sta istočasno.
Z besedama *Medtem ko*.
Z besedo *Med*.
Ne.
Prvo dejanje je v prvi povedi izraženo z besedami *je pisala članek*, v drugi povedi pa z besedami (*med*) *pisanjem članka*. V prvi povedi je vejica, v drugi je ni.
Ne.
V tisti, v kateri je istočasnost izražena z besedo *med*.
6. Med malico se pogovarjam s sošolkami.
Med vožnjo z vlakom opazujem sopotnike.
Med gledanjem televizije jem jabolka in rozine.
Z besedo *med*.
NE
7. Potekali sta neistočasno.
Z besedama *Potem ko*.
Z besedo *Po*.
Ne.
Prvo dejanje je v prvi povedi izraženo z besedami *se je srečal z Blažem*, v drugi povedi pa z besedami (*po*) *srečanju z Blažem*.
V prvi povedi je vejica, v drugi je ni.
Ne.
V tisti, v kateri je neistočasnost izražena z besedo *po*.
8. Po vrnitvi iz bolnišnice sva se javno zahvalila gorskim reševalcem in policistom.
Po ogledu baleta Hrestač se je vpisala v baletno šolo.
Po branju članka sem rešil vse naloge v delovnem zvezku.
Z besedo *Po*.
NE
9. Neistočasno.
Z besedo *Preden*.
Z besedo *Pred*.
NE
Prvo dejanje je v prvi povedi izraženo z besedami *je odšel na policijsko postajo*,

v drugi povedi pa z besedami (*Pred*) odhodom na policijsko postajo. V prvi povedi je vejica, v drugi je ni.

NE

V tisti, v kateri je neistočasnost izražena z besedo *pred*.

- 10.** Pred prečkanjem ceste poglej na levo in desno. Pred odhodom v šolo pojem čokolešnik. Pred spustom v dolino so si pritrdili dereze. Z besedo *Pred*.
NE
- 11.** med, po, pred

Vaja dela mojstra

- 1.** Po končanem koncertu sem v množici poiskal svoje starše.
Pred jedjo si umijte roke.
Med vožnjo proti policijski postaji je Jože G. razmišljal o nagradi za poštenega najditelja. Pred začetkom filma so v kinu ugasnili luči.
- 2.** Medtem ko se pogovarjaš, glej sogovorca v oči. Medtem ko sem smučala, se mi je odpela varnostna vez.
Medtem ko gledate predstavo, ne smete klepetati.
Potem ko končate tekmovanje, pospravite telovadnico.
Potem ko smo zmagali, smo prejeli veliko čestitk.
Potem ko sem se vrnila z izleta, sem bila zelo utrujena.
Potem ko sem padel, sem smučal precej bolj previdno.
Preden si pisala test, se nisi umirila.
Preden greš spat, ugasni luč.
Preden začnete malicati, si umijte roke.
Preden začneš teči, se moraš dobro ogreti.
Preden sem se poškodovala, sem se precej ukvarjala s športom.
- 3.** Potem ko sem prišla v knjižnico, sem začela iskati knjigo o potresih.
Preden sem jo našla, je preteklo veliko časa. Medtem ko sem listala po Gei, je k meni pristopila knjižničarka.
Po pogovoru je odšla v svojo pisarno.
Medtem ko je nekaj učencev brskalo po računalniku, so drugi gledali film o Primožu Trubarju.
Potem ko sem pospravila knjige v vrečko, sem odšla domov.
Pred nastopom na zaključni prireditvi sem zagledala Majo.

5 Poročanje o izrečenem

- 1.** Izgovorjeno.
Po ločilu in menjavi sogovorcev.
Pomišljaj.
Menjavo sogovorcev.
Dve.
Pogovarjali sta se.
Izmenjavali sta se v vlogi govorca.
D, C
- 2.** S sošolcem. Ker je pogovor.
Določila vlogi.
Ker bo eden policist, drugi Jože Granda.
Policist in Jože Granda.
Po telefonu.
Ker je tisti, ki je začel pogovor, rekel *Prosim?* in iz nadaljevanja.
Jože Granda.
Z vprašanjem *Prosim?*
Da, sprejel je telefonski klic.
S pozdravom in predstavitvijo. Nato je povedal, kaj želi.
Tukaj policijska postaja Ljubljana Šiška.
Da. Ker je klical v imenu ustanove.
Da so našli njegovo torbico z dokumenti.
S pozdravom.
Ne.
Pogovor se začne in konča s pozdravom.
- 4.** Petra in Tomaž.
Pogovarjata se.
Ker so narisani oblaki, v njih pa je napisano, kaj je kdo rekel.
- 6.** b, c, č
- 7.** Iz prve povedi izvemo, kaj je bilo rečeno. Iz druge povedi izvemo, kdo je rekel, komu je rekel in kaj je rekel.
Druga.
Vsebuje tudi podatek o tem, kdo je rekel in komu. Prva poved je zapis prvotnega govora. Druga poved je poročilo o prvotnem govoru.
- 8.** kaj, kdo, komu
- 9.** Poročilo o prvotnem govoru.
Ker izvemo, kdo je komu rekel in kaj je rekel.
Dvopičje.
Na levi strani je podatek o tem, kdo je to rekel in komu je to rekel. Na desni strani je podatek o tem, kaj je bilo rečeno.

DA

Iz dela pred dvopičjem izvemo, kdo je to rekel in komu je rekel, iz dela za dvopičjem pa, kaj je rekel.

10. kaj, kdo, komu, dveh

11. Blaž je povedal policistom

Vsebuje podatke o tem, kdo je komu povedal. Za njim stoji dvopičje.

12. Blaž je povedal policistom

Enak.

Ker vsebuje podatka, kdo je povedal in komu je povedal.

b

DA

NE

Prvotno besedilo je v prvi povedi dobesedno ponovljeno. Prvotno besedilo je v drugi povedi obnovljeno.

Dvopičje v prvi povedi, vejica v drugi povedi.

Ker spremnemu stavku samo v prvi povedi sledi dobesedno ponovljeno prvotno besedilo.

Ker je samo v prvi povedi prvotni govor dobesedno ponovljen.

13. dva, ponovimo, besedami

14. S premim govorom.

Z odvisnim govorom.

Z odvisnim govorom.

S premim govorom.

15. Jakob je rekel Luciji: »Napisati moram spis o divjih mačkah.«

»Pojdi v knjižnico po knjigo o živalih,« mu je svetovala Lucija.

Jakob je rekel Luciji, da mora napisati spis o divjih mačkah. Lucija mu je svetovala, da naj gre v knjižnico po knjigo o živalih.

Knjižničarka je vprašala Jakoba: »Katero knjigo iščeš?«

»Babica v supergah,« ji je odgovoril Jakob.

Knjižničarka je vprašala Jakoba, katero knjigo išče. Jakob ji je odgovoril, da išče knjigo Babica v supergah.

16. Andraž nas je ves začuden spraševal: »Kje ste hodili toliko časa?«

Sošolec me je opozoril: »Reditelj si.«

Tine mi je zavpil: »Ne premikaj se!«

17. Mama mi je velikokrat dejala, da ne smem obupati. Učiteljica nas je vprašala, ali smo pripravljeni na govorni nastop.

Reševalci so spodbujali nesrečnega planinca, da naj spleza iz ledene luknje.

18. Poročilo o prvotnem govoru.

Vsebuje podatek o tem, kaj je bilo rečeno, in o tem, kdo je komu to rekel.

Tudi poročilo o prvotnem govoru.

Vsebuje podatek o tem, kaj je bilo rečeno, in o tem, kdo je komu to rekel.

Policist je vprašal gospoda Jožeta

a

je vprašal policist gospoda Jožeta

Povedi imata različno sestavo.

Spremni stavek ni na istem mestu.

V prvi.

Za dobesednim navedkom, za dobesedno ponovljenim besedilom.

Ne.

V prvi povedi se začne z veliko začetnico in konča z dvopičjem, v drugi povedi pa se začne z malo začetnico in konča s piko.

19. stavka, ponovljenega, pred, dobesednim navedkom, dvopičjem, dobesednim navedkom, malo, piko

20. »Kaj se je zgodilo?«

»Kaj se je zgodilo?«

»Torbica je padla z avta.«

»Torbica je padla z avta,«

1.	»Kaj se je zgodilo?«	»Kaj se je zgodilo?«
2.	»Torbica je padla z avta.«	»Torbica je padla z avta,«

Dobesedni navedek je napisan v narekovajih.

Dobesedni navedek se vedno začne z veliko začetnico.

Kadar je dobesedni navedek za spremnim stavkom, ga končamo z vprašajem (klicajem) ali piko; kadar stoji pred spremnim stavkom, pa ga končamo z vprašajem (klicajem) ali vejico.

21. navedek, spremnim, veliko, za, vejico

22. »Oče mi je kupil novo kolo,« je Simon povedal Primožu.

»Katero pa?« ga je vprašal Primož.

Simon mu je odvrnil: »Gorsko.«

»Tudi jaz se bi vozil z njim!« je vzkliknil Blaž.

Vaja dela mojstra

1. Andraž nas je ves začuden spraševal, kje smo hodili toliko časa. Sošolec me je opozoril, da sem reditelj. Tine mi je zavpil, naj se ne premikam.

2. Mama mi je velikokrat dejala: »Ne smeš obupati.«

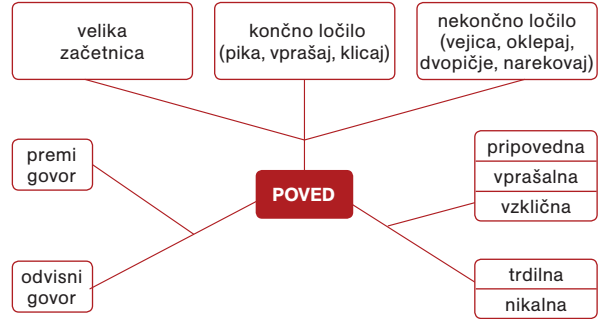
Učiteljica nas je vprašala: »Ste pripravljeni na govorni nastop?«

Reševalci so spodbujali nesrečnega planinca:

»Splezaj iz ledene luknje!«

3. Janu je začelo presedati mamino nenehno opozarjanje, zato ji je včeraj rekel:
»Vedno samo kričiš name! Vse, kar naredim, je narobe!« »Jan, to pa ni res!«
»Pa je! Zmeraj mi težiš!« »No, včasih sem res jezna, ker ni hiša pospravljena tako, kot smo se zmenili.« »Pa saj pospravljam, saj samo pospravljam,« je skušal Jan dopovedati mami.
»Vsi mislite, da bom sama vse naredila.« »Pa saj bom pospravil svojo sobo! Samo nehaj me kritizirati!«
4. Npr. Presedal sem se iz dolgočasje. Tvoje neprestano govorjenje o vremenu mi že preseda.
5. »Kaj je premi govor?« **me je vprašala Urša.**
»Ti bom povedala po pouku,« **sem ji odgovorila.**
Urša mi je predlagala: »Ob petih bom prišla k tebi domov.«
»Prej me pokliči po telefonu,« **sem ji naročila.**
6. Uroš je vprašal Bredo, ali bo popoldne začelo snežiti.
Miha mi je zmedeno priznal, da tega res ni vedel. Mama ti je naročila, da pridi domov ob osmih. Tatjana me je vprašala, kaj smo si ogledali v Cerknici.
7. Ker se ponavlja izraz *je rekel*.
Npr. Sosedov Aleš mi **je zaupal**, da bi šel rad na Triglav. Moj brat mu **je rekel**, da gre lahko z njim. Aleš mu **je odvrnil**, da naj počaka na lepše vreme. Peter ga **je vprašal**, kdo mu bo posodil planinske čevlje in čelado. Aleš mu **je odgovoril**, da še ne ve. Zato mu **je Peter svetoval**, da naj gre v trgovino Alpina kupit čevlje, čelado pa si lahko izposodi v planinskem društvu.
8. Npr. »Sebastijan, ali si naročen na kakšno poljudnoznanstveno revijo?« me je vprašal sošolec. »Ja, sem, na National Geographic Junior,« sem mu odgovoril. »Meni je mami svetovala Proteus,« mi je zaupal. »Ta revija je bolj za srednješolce,« sem pripomnil. »Vem, ampak mene zanima življenje v naravi,« mi je pojasnil. »Saj ti je ni treba naročiti v šoli,« sem mu rekel. »Kako pa naj pridem do nje?« me je vprašal. »Kupiš jo v knjigarni ali pa jo naročiš kar na svoj naslov,« sem mu odgovoril.

9.

10.

- a) Potem ko bodo učenci pomalicali, bodo odšli na avtobus.
- b) Medtem ko se bodo vozili, bo učitelj po mikrofону na kratko ponovil navodila.
- c) Preden bodo šli v garderobo, jih bodo razvrstili v skupine.
- č) Medtem ko bo skupina A že plavala, se bo skupina B še ogrevala.
- d) Starši si bodo lahko ogledali napredek učencev, preden se bo tečaj končal.
- e) Preden odidejo domov, si morajo posušiti lase.
b, č
- b) Med vožnjo bo učitelj po mikrofону na kratko ponovil navodila.
- c) Pred odhodom v garderobo jih bodo razvrstili v skupine.
- č) Med plavanjem skupine A se bo skupina B še ogrevala.
- d) Starši si bodo lahko ogledali napredek učencev pred koncem tečaja.
- e) Pred odhodom domov si morajo posušiti lase.

6 Prapraprapračlovek

2. Stopnje v razvoju človeka.
3. a, b, a, b, b, b
Ker so te besede verjetno v besedilu; da bi razumel besedilo.
pestnjak, mamut
7. Modro: človečnjak, avstralopitek, spretni človek, pokončni človek, misleči človek, moderni človek
Zeleno: pred pribl. 8 milijoni let, pred pribl. 5 do 6 milijoni let, pred okrog 2 milijonoma let, pred okrog 1,6 milijona let, pred pribl. 160.000 leti, pred pribl. 120.000 leti
Rdeče: v bolj suhih in odprtih predelih (ne v gozdu); v savanah južne in vzhodne Afrike; v savanah

današnje Tanzanije, Kenije in Ugande; v Afriki in Aziji; v Afriki; v Afriki in Evropi

Kateri so človekovi predniki v njegovem razvoju?

Kdaj so ti predniki živeli?

Kje so ti predniki živeli?

Kakšni so bili?

Kako so živeli?

8. človečnjak, avstralopitek, spretni človek, pokončni človek, misleči človek, moderni človek
9. 3, 4, 1, 2 – na levi strani; B, Č, A, C – na desni strani DA

Ker si samo tako lahko predstavljamo, kako se je človek razvijal.

10.

	pred 5-6 milijoni let	J in V Afrike	pokončna hoja, roke daljše, glava podobna opicam	lovec, živel na tleh in na drevesih, pretežno rastlinojed
spretni človek	pred 2 milijonoma let	Tanzanija, Kenija, Uganda	večji možgani	uporabljal je ostrene kamne kot orodje
	pred 1,6 milijona let	Afrika, Azija	naša velikost, roke in noge človeške, večji možgani	odkril je ogenj in ga uporabljal, izdeloval je preprosto orodje, lovec
	pred 120.000 leti	Afrika, Evropa	podoben človeku, visoke postave	oblačil se je v kožo, uporabljal je kameno in koščeno orodje in orožje, oblikoval je glino, poslikaval je jame, prideloval si je hrano

12. c

...

V učbenikih za naravoslovje. V enciklopedijah. Ker jih tvorijo strokovnjaki danega strokovnega področja in ker govorijo o strokovnih temah. Beremo jih drugače, in sicer zelo podrobno.

Vaja dela mojstra

1. gozdni, rastlinski, živalske, današnji
kateri
vrstni
2. bitje, življenje, možgani, lovec
Prečrtane besede nimajo korena -človek-.
3. človeka, ljudi, človeka, ljudje, ljudmi
4. tleh, tla, tal, Tla
5. Kako so hodili človečnjaki?
Kdaj so se avstralopiteki pojavili v afriških savanah?
Zakaj so se zatekli na drevesa?
Kaj je odkril pokončni človek?
Od kod se je pokončni človek preselil v Azijo?

Kdaj so izumrli neandertalci?

Česa še ni udomačil pokončni človek?

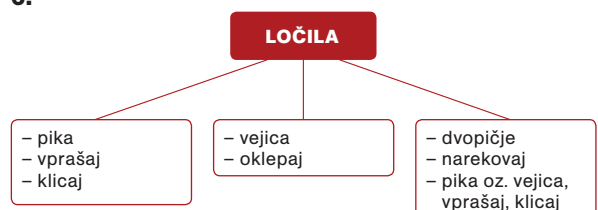
6. predniki, človeka, dolinah, poljedelstvom, živinorejo

predniki	m.	mn.
človeka	m.	ed.
dolinah	ž.	mn.
poljedelstvom	sr.	ed.
živinorejo	ž.	ed.

7. Pokončni človek je odkril, da ogenj lahko uporabi tudi za varovanje pred zvermi.
Neandertalci, ki so bili prilagojeni na življenje v ledenih dobah, so bili nomadi.
Ker so se avstralopiteki prehranjevali z gozdnimi sadeži, spadajo med rastlinojeda bitja.
Znanstveniki domnevajo, da so neandertalci izumrli takrat, ko je nastopila zadnja otoplitev.
Ker so se avstralopiteki prehranjevali z gozdnimi sadeži, spadajo med rastlinojeda bitja.
Avstralopiteki so se prehranjevali z gozdnimi sadeži, zato spadajo med rastlinojeda bitja.
8. Najstarejši znani človečnjaki so avstralopiteki.
Pojavili so se v savanah južne in vzhodne Afrike.
Pozneje so na področjih današnje Tanzanije, Kenije in Ugande živeli človečnjaki, ki so dobili ime spretni človek.

Podatki v oklepaju

1. Oklepaj.
b
2. Ob oklepajih so ponekod presledki, ponekod pa ne. Med prvim delom oklepaja in besedo pred njim je presledek, med njim in besedo za njim pa ne; med drugim delom oklepaja in besedo pred njim ni presledka, presledka tudi ni med njim in končnim ločilom.
3. Prečrtane so prva, druga in tretja poved.
V prvi povedi bi moral biti prvi del oklepaja stičen, tj. brez presledka, v drugi povedi bi moral biti stičen drugi del oklepaja, v tretji povedi pa bi morala biti stična prvi in drugi del oklepaja.
4. V prvem primeru je oklepaj dvodelno ločilo.
V drugem primeru je oklepaj enodelno ločilo.
5. Prečrtani so vsi primeri razen prvega.
- 6.

Na kratko

1. npr., pr. n. št.
Da bi pisec varčeval s prostorom.
na primer, pred našim štetjem
Ker pri branju ne krajšamo besed.
Da.
Ne.
Pogosto rabljene.
Po dogovorjenih/splošnih pravilih.
2. leto, liter, Republika Slovenija, in tako dalje,
stran, stoletje, Rdeči križ, kilogram, glej,
primerjaj/primer
3. Ne.
Nekatere so napisane z velikimi tiskanimi črkami
in brez pike, druge z malimi črkami in s piko,
tretje pa z malimi črkami in brez pike.
4. tri, velikimi, malimi, piko, malimi, pike
5. Kratice so tiste krajšave, ki so napisane
z velikimi tiskanimi črkami.
6. UKC – Univerzitetni klinični center
SSKJ – Slovar slovenskega knjižnega jezika
SAZU – Slovenska akademija znanosti in
umetnosti
ZD – Zdravstveni dom
7. OŠ, SNG, NUK
8. RS, VB, EU, ZDA
10. Ljubljana, Kranj, Nova Gorica, Murska Sobota,
Novo mesto, Slovenj Gradec, Maribor, Celje,
Koper, Krško, Postojna
11. inženirka, gospod, tega meseca, in tako naprej,
profesorja
12. ga. – gospa, g. – gospod, go. – gospo, ge. – gospe
13. Ga., p., prof., stol. pr. n. št., pr. Kr., sv.
14. tj., DZ, mm, ha, oz., ipd.
DZ
mm, ha
15. l, kg, km, t, V, dag
16. na primer, tako imenovani, oziroma, to je,
približno, pred našim štetjem
17. 2 m, dr., OZN, npr., idr.

7 Soseđa s sosedo o sosedi

1. se pogovarja
Ker poved ne bi bila smiselna.
Kdo se pogovarja? Soseđa.
S kom se pogovarja? S sosedo.
O kom se pogovarja? O sosedi.
Po obliki.
2. Ne.
soboto, izletu, vlakom, Celja, Ljubljano,
avtobusom, Vrhniko, Postojno, Postojni, jamo,
izletu, izleta, sredo, Rogli, bazenu
Samostalnike.
c
Ker slovenščine ne zna dobro.
Npr. Ker je slovenščina moj materni jezik oz. jo
dobro obvladam.
3. bitja, stvari, pojme, obliko
4. Sošolec, sošolca, sošolcu, sošolca, sošolcu,
sošolcem
5. Gregorjem, Izolo, postaji, strica Jerneja, avtom,
marino, jadrnic, pomolu, ribičev, ribe, dneht,
cerkev, Piranu, solinah, Sečovljah, bratrancem,
Mihom, prijatelji, Janijem, Jakom/Jako, Brankom,
Tinetom, Primožem
6. Žoga.
Samostalnik.
NE

žoga
žoge
žogj
žogo
o žogj
z žogō

b
b
c
7. končnice, končnica
8. O levi.
Deklici je babica dala dežnik.
NE
NE
Ker smo ju uporabili v povedi.
9. Ana.
NE
Ana. Ane. Ani. Ano. O Ani. Z Ano.
Kdo, Koga, Komu, Koga, O kom, S kom

Šest.

Na šest.

10. šest

11. Kaj je poletelo proti Parizu?

Česa ne bo več danes?

Čemu so zamenjali sprednja kolesa?

Kaj so popravili mehaniki?

O čem niso povedali nič novega?

S čim se igra ves dan?

Kaj, Česa, Čemu, Kaj, O čem, S čim

Dve.

12. Vprašalnice za sklone.

Prva je za ljudi, druga pa za vse drugo.

13. Metka Kdo?; knjige Kaj?

babica Kdo?; avta Česa?; kolo Kaj?

Tinetu Komu?; sreča Kaj?

Potniki Kdo?; voznikom S kom?

14. S številko.

Tožilnik.

Imenovalnik.

Tretji.

Šesti.

Rodilnik, mestnik.

15. 3, 5, 1, 6, 2, 4

16. 3, 4, 6, 1, 2, 5

17. Kuharski recept, kuharskem receptu, kuharskega recepta, kuharskim receptom

c

DA

Npr. kuharski recept – kuharskega recepta.

b

18. samostalnika, pridevnik

19.

imenovalnik	kuharski	kuharska	kuharsko
rodilnik	kuharskega	kuharske	kuharskega
dajalnik	kuharskemu	kuharski	kuharskemu
tožilnik	kuharski	kuharsko	kuharsko
mestnik	o kuharskem	o kuharski	o kuharskem
orodnik	s kuharskim	s kuharsko	s kuharskim

b

20. Marjanovem, starem, sosedovemu, našem, starejšemu

Vaja dela mojstra

1. Soseba, sosedi, sosedo, sosede, sosedo, sosedi, sosedo, sosede.

2.

Kdo ali kaj?	im.
Koga ali česa?	rod.
Kdo ali kaj?	im.
Koga ali kaj?	tož.
S kom ali s čim?	or.
Koga ali kaj?	tož.
Komu ali čemu?	daj.
O kom ali o čem?	mest.

3. Evi, obvestilo, peresnici; počitnic; Rastline, kisik, dihanje; Trubar, Slovincem, knjigo; Matjažem; čevljev

v imenovalniku: rastline, Trubar

v rodilniku: počitnic, čevljev

v dajalniku: Evi, Slovincem

v tožilniku: obvestilo, kisik, dihanje, knjigo

v mestniku: peresnici

v orodniku: Matjažem

4. otroki, O

otrokoma, O

otročih, M

otroki, O

otrokoma, D

otrok, R

Otroci, I

5. Npr. letalom, O; Razstave, R; očetu, D; rižoto, sok, T; planetih, M; astronomija, I

6. čarovnica, zvezde, postelja, noč, pravljica, dogodek, jutro, sanje, palica, strahec

7.

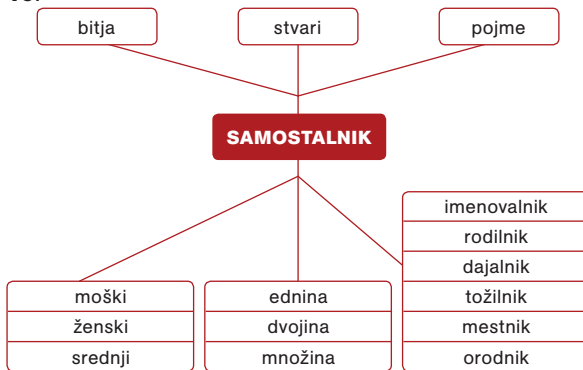
kolo	kolesa	kolo	kolesom
bratec	bratca	bratca	bratcem
pošast	pošasti	pošast	pošastjo
pas	pasu	pas	pasom
pes	psa	psa	psom
dekle	dekleta	dekle	dekletom
breme	bremena	breme	bremenom
Gregor	Gregorja	Gregorja	Gregorjem

8. lepih maškar, R; Ptujkega polja, R; pustnih šem, R; babjim mlinom, O; Ziljske doline, R; Beli krajini, M; zelenega Jurija, T; ljudskih običajev, R; velikonočnem času, M; svetega Miklavža, T

9.

Avstralopiteki	m.	mn.	im.
roke	ž.	mn.	tož.
nog	ž.	mn.	rod.
sadeži	ž.	mn.	or.
semeni	sr.	mn.	or.
plodovi	m.	mn.	or.
rastlin	ž.	mn.	rod.
žuželkami	ž.	mn.	or.
lovu	m.	ed.	mest.
palice	ž.	mn.	tož.
kosti	ž.	mn.	tož.
kamne	m.	mn.	tož.

10.

12.

imenovalnik	nominativ
rodilnik	genitiv
dajalnik	dativ
tožilnik	akuzativ
mestnik	lokativ
orodnik	instrumental

8 Kdo od naju je starejši?

1. Kakšna?

Kakšna?

Kakšna?

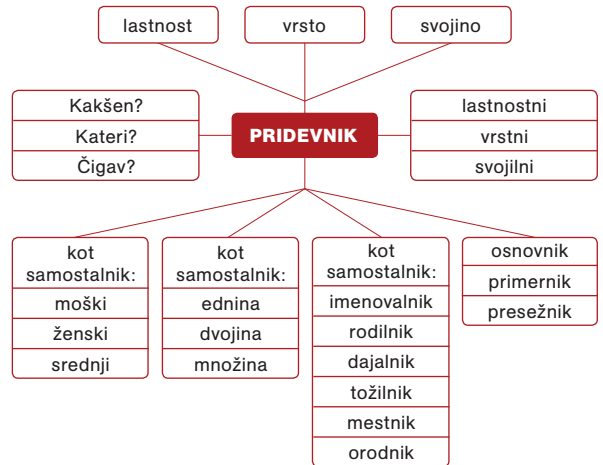
Čigav?

Kateri?

Pridevniki.

Lastnost, lastnost, lastnost, svojino, vrsto.

2.

3. starejši, najstarejši.

mlajši, najmlajši.

4. višji, najvišji.

nižji, najnižji.

Pridevnike.

5.

star	starejši	najstarejši
mlad	mlajši	najmlajši
visok	višji	najvišji
nizek	nižji	najnižji
hiter	hitrejši	najhitrejši
počasen	počasnejši	najpočasnejši
drag	dražji	najdražji
poceni	cenejši	najcenejši

6. Kakšen?

Lastnostni.

c

V prvem stolpcu so pridevniki, ki izražajo osnovno stopnjo lastnosti. V drugem stolpcu so pridevniki, ki izražajo srednjo stopnjo lastnosti. V tretjem stolpcu so pridevniki, ki izražajo najvišjo stopnjo lastnosti.

7. osnovno, srednjo, najvišjo, ne

8. slajši, zanimivejša, tišje, globlje, bolj umazane, čistejša, bolj kisl

sladek	slajši	najslajši
zanimiva	zanimivejša	najzanimivejša
tiho	tišje	najtišje
globoko	globlje	najgloblje
umazane	bolj umazane	najbolj umazane
čista	čistejša	najčistejša
kisla	bolj kisl	najbolj kisl

9. ovalno, dober, rjave

Lastnostni.

S pridevnikom *ovalen* poimenujemo obliko.

S pridevnikom *dober* izražamo svojo oceno oz. svoje mnenje. S pridevnikom *rjav* poimenujemo barvo.

Ne morem jih stopnjevati.

10. oceno, barvo, obliko

11. S prvo besedo (tj. bolj) izražamo srednjo stopnjo lastnosti. Z drugo besedo (tj. s pridevnikom) poimenujemo lastnost.

DA

Slon ima boljši spomin kot človek.

Azijski sloni so manjši in lažji od afriških.

Slon je hitrejši od olimpijskega tekača.

12. težje, večji, položnejšega, najmirnejši, novejše, najboljša

13. večji, manjši; daljša, krajša; težji, lažji

14.

velik	večji
majhen	manjši
dolga	daljša
kratka	krajša
težek	težji
lahek	lažji

Stopnjevanje pridevnikov.

Iz naslova.

Ker pozna pridevnik tri stopnje.

V drugega.

b

b

Primernik.

Tiste, ki poimenujejo osnovno stopnjo lastnosti.

15. Ljubljana, največje

Sava, najdaljša

Slon, najtežja

b

b

Presežnik.

največji
najmanjši
najdaljša
najkrajša
najtežji
najlažji

OSNOVNIK, PRIMERNIK, PRESEŽNIK

16. primernik, presežnik, primerjamo, presega

Vaja dela mojstra

1. Anže.

Mamo.

Izrekla je pravilno vprašanje in nato odgovor.

Ne.

Ker Anže ni vprašal pravilno.

Da bi se Anže naučil pravnega stopnjevanja pridevnikov.

2. starejši, primernik

najmočnejši, presežnik

lažji, primernik

najlepši, presežnik

najhitrejši, presežnik

težja, primernik

najbolj vroč, presežnik

3. zanimivo, previdnejši, najkrajši, najnovejšo, topla,

daljša, najtanjšo, najkrajšo

zanimivo, topla

previdnejši, daljša

najkrajši, najnovejšo, najtanjšo, najkrajšo

4.

hud	hujši	
debel		najdebelejši
	mlajši	najmlajši
glasen	glasnejši	
	bolj divji	najbolj divji
	bolj strm	najbolj strm
dober	boljši	

6.

9 Kakšna se ti zdi ta knjiga?

- Filip Samobor.
O knjigi Artemis Fowl.
Mnenje o knjigi
NE
1 NASLOV KNJIGE, 2 AVTOR KNJIGE,
3 ZALOŽBA, 4 LETO IZIDA KNJIGE, 5 ZBIRKA,
6 NASLOV IZVIRNIKA, 7 PREVOD, 8 OBNOVA
VSEBINE, 9 MNENJE O KNJIGI
- Ne.
Da bi izrazil svoje mnenje o knjigi.
V 1. in 3. odstavku je napisal, katere vrste zgodb mladi radi berejo, in pohvalil prebrano zgodbo kot napeto, zanimivo, zabavno in duhovito.
V 2. odstavku.
Da bi zgodbo predstavil bralcem in jih navdušil za branje.
Da.
Ne.
- Knjiga mu je všeč.
Hvali.
razvlečena, duhamorna, kratka
slab, dolgočasen
slab, napačen
- mnenje, knjigi, hvali, negativna
- Mnenje o knjigi.
- Nestrpno pričakovanje naslednjega dela knjige.
- Bralcem PIL-a.
Pod besedilom piše, od kod je vzeto besedilo.
Vplivati tudi na njihovo izbiro knjige za branje.
Filip hvali knjigo in bralcem priporoča, da naj jo preberejo.
- V 1. odstavku.

Vaja dela mojstra

- domišljija, deček, mogoče, premožen, učenec, boj
- dolgočasen, reven, star, strpen, težek/težak, nesposoben
Pridevniki.
- S, S, P, P, P, P
- zločinskega imperija, dublinskim pristaniščem, zakotnimi ulicami, tovornih ladij, pločevink, kokakole, severni Rusiji
- O kom govori knjiga?
Kaj si je želel Artemis II.?

O katerih junakih rad bereš/berem knjige?

Kaj je napeto in zanimivo?

Kako si mladi bralec izmišlja nadaljevanje zgodbe?

Zakaj nestrpno čakamo na prevod naslednjega dela Artemisa Fowla?

Čemu/S katerim namenom bom šel po pouku v našo knjižnico?

Za kaj je bila prevajalka pohvaljena?

- Šolarji, knjige, vrstnikov, sposobnosti, načrte, dogodkih, junakih, orožjem, pametjo

Šolarji	m.	mn.	im.
knjige	ž.	mn.	tož.
vrstnikov	m.	mn.	mest.
sposobnosti	ž.	mn.	tož.
načrte	m.	mn.	tož.
dogodkih	m.	mn.	mest.
junakih	m.	mn.	mest.
orožjem	sr.	ed.	or.
pametjo	ž.	ed.	or.

- odlična, duhovit, dober, smešni, priljubljen, zvit, napeta, sposobna, pameten

Kakšen/-a/-i?

Lastnostne.

Po vprašalnici.

d) Izražamo svoje mnenje o osebah oz. predmetih.

-

mlad	mlajši	najmlajši
star	starejši	najstarejši
velik	večji	največji
majhen	manjši	najmanjši
lahek	lažji	najlažji
težek	težji	najtežji

10 Ona z nami

- Da.
Mojca
Da.
Ona.
Ana bi za vodjo skupine izbrala Mojco. Ona je zagotovo ustvarjalnejša in zanesljivejša od Eve in Roka.
Moja.
Beseda se ne ponavlja.

2. Temo → jo
Plakat → ga
Za delo v skupini moramo čim prej določiti temo.
Predstavili jo bomo tudi na plakatu.
Ali bomo imeli dovolj časa za plakat? Oddati ga moramo do konca tega meseca.

3. Rok.
Mojci.
Mojca.
Roku.
Mojco.
mu
Ona
jo
Da se besede ne bi ponavljale.

4. Sošolci so jima pritrjevali.
Nato jim je za vodjo skupine predlagal Vesno.
Toda učitelj jo je prepričal, da je postala vodja skupine.
Našli so ga v tiskanih in spletnih časopisih ...
Besede so se ponavljale.

Pobarvano: **jima, jim, jo, ga**

b
c

5. zaimki

6. Zaimki.

mu	Tinetu
jih	nove filme
jima	bratoma
ga	Tineta
mu	Tinetu

7. Špela.
Jaz.
Tineta.
Ti.
Knjižničar.
On.

8. 3, 4, 2, 1
Z zaimkom *ti* oговорimo svojega bližnjega, sošolca/sošolko ...
Z zaimkom *vi* oговорimo odraslo osebo, ki jo spoštujemo ali je ne poznamo ...
Tikanje.
Vikanje.

9. jaz, ti, on/ona, zaimki; osebne zaimke, on, ona, onadva, oni

10. Midva, vidva, vidve, vidva, Me, Midve, Ve, vi, mi

11. one, ti, mi, jaz, ona, midve, me, on, midva, vidva, oni, onidve, vi, onadva, vidve

12. mi, jaz, midve, me, midva
ti, vidva, vi, vidve
one, ona, on, oni, onidve, onadva

13. osebni, naslovnika

14. Prvo osebo izražajo tisti osebni zaimki, ki poimenujejo govorca (ta je v pogovoru prvi, ker ga začne). Drugo osebo izražajo tisti osebni zaimki, ki poimenujejo naslovnika (ta je v pogovoru drugi, ker se odziva na pobudo govorca). Tretjo osebo izražajo tisti osebni zaimki, ki poimenujejo koga tretjega ali nadomeščajo samostalnike.

15. ti, on
vidva
ve, oni

ti	2.	ed.
on	3.	ed.
vidva	2.	dv.
ve	2.	mn.
oni	3.	mn.

16. Da.

18. jaz, me, mi, me, meni, menoj
NE

Ker sicer povedi ne bi bile smiselne.

19. on, ga, mu, ga, njem, njim
NE

b

20. pridevnike, zaimke

21. ji, mi, naju, nas, ju, me, vam, jih

22. V dajalniku.

V ednini.

c

Daljše.

Ker je poudarjen.

Krajše.

Ker ni poudarjen.

23. tebe, te, njo, jo, njiju, ju, meni, njim, mi, jim

25. nate, zanju, ponje, predenj, vame

26. vanjo, ponj, nanj, zanju

Vaja dela mojstra

1. Z njim gre na sprehod.

Po njej pridemo hitreje do cilja.

Zdaj so jih že odstranili.

V njem delamo kemijske poskuse.

2. mu jih, ti ga, nama ga, ti ga, vam jo

3. ji, jih, mu, jima, jih, jim, je

4. ga, ga, je, mu, mu, jima, ju, je, jo

Krajše.

5. v-nje → vanjo, pred-njega → predenj, v-njih → vanje, po-tebe → pote

6.

mu	3.	ed.	daj.	Blažu
ga	3.	ed.	tož.	denar
nam	1.	mn.	daj.	članom uredništva časopisa Dnevnik
mi	1.	ed.	daj.	Jožetu G.

7.

11 Ustvarjanje po navodilih

5. Polona in Jure.

V kuhinji.

Pogovarjala sta se.

Kaj naj pripravita za babičin rojstni dan.

Polona.

Polona.

Spremljal je njeno delo in zbral potrebne sestavine in pripomočke.

Da.

Vsi so bili na posnetku.

Ne bi mogla pripraviti pijače.

Da bi pijačo lahko pripravili še drugi.

7. Banano, vanilijev sladkor, med, mleko.

Kavno žličko, žlico, vilice, nož, krožnik, malo višjo posodo, mešalnik.

Na začetku.

Da bi se na delo pripravil.

1 banano, 2 vrečki vanilijevega sladkorja, 2 žlički medu, 2 lončka mleka.

DA

Ker le tako lahko pravilno pripravimo bananino mleko.

8. NE

Ker zaporedje korakov ni pravilno.

3, 5, 1, 7, 2, 6, 8, 4

9. DA

Samo tako je lahko priprava jedi ali pijače uspešna.

Večkrat.

Kuharski recept.

10. recept, mleka

Vaja dela mojstra

2. O pripravi ježa in polža.

...

DA

Besedilo je navodilo za pripravi jedi.

c

4 za testo, 5 za okrasitev.

Trije.

Za telo in okrasitev.

Za pripravo testa.

Devet.

DA

DA

Ker so koraki priprave razvrščeni v pravilnem zaporedju.

3. 90 minut/uro in pol.

Seštel sem, koliko časa se peče na 100 stopinj C in na 125 stopinj C.

Papir za peko.

Da se testo ne bi zlepilo z dnom pekača.

Segreti.

Najprej se testo peče na 100 stopinjah C, nato pa na 125.

Kostanjevo ježico in poper za oči.

Ko se testo ohladi.

Polžjo hišico in nageljnovi žbici.

Ko je testo hladno.

NE

Ker pecivo vsebuje kostanjevo ježico, nageljnovi žbici, poper in polžjo hišico ter lepilo.

4. Potem ko, Preden, Potem ko, Medtem ko, Potem ko, Preden, Potem ko

5. Pred začetkom dela postavi na mizo vse sestavine in pripomočke.

Med kuhanjem si lahko pomagaš s kuharskim receptom.

Po pozdravu smo sedli k obedu.

6. višjo, dober

visok	višji	najvišji
dober	boljši	najboljši

7. Ga, jo, ji, nanju

Ga	bananino mleko	3.	ed.	tož.
jo	banano	3.	ed.	tož.

ji	gosta bananina kaša	3.	ed.	daj.
nanju	pečeni živali	3.	dv.	tož.

8. Jure je povedal Poloni, da bo njegova babica v petek imela rojstni dan.
Polona mu je svetovala, da naj ji pripravi bananino mleko.
Jure jo je vprašal, ali ga je težko pripraviti.
Polona mu je obljubila, da mu bo pokazala, kako lahko pripravi ta napitek.
9. »V petek bo imela moja babica rojstni dan,« je Jure povedal Poloni. »Pripravi ji bananino mleko,« mu je svetovala Polona.
Jure jo je vprašal: »Ali ga je težko pripraviti?«
»Pokazala ti bom, kako lahko pripraviš ta napitek,« mu je obljubila Polona.
11. vprašaj, pika, vprašaj, pika, klicaj, klicaj, pika
Tri.
Dve.
Dve.
Po ločilu na koncu povedi.
12. klicaj, vprašaj, pika, vprašaj, pika, vprašaj

12 Kaj delaš? – Kaj se dogaja?

1. c
c
2. Po glagolu *hodijo* bi se vprašal *Kaj delajo?* Po glagolu *cvetijo* bi se vprašal *Kaj se dogaja?*
Glagol *hodijo* poimenuje dejanje. Glagol *cvetijo* poimenuje dogajanje.
Dejanje nekdo povzroča, zato ima povzročitelja oz. vršilca. Dogajanje poteka samo od sebe (tj. nihče ga ne povzroča), zato nima povzročitelja oz. vršilca.
3. Kaj se dogaja? Kaj se dogaja? Kaj se dogaja?
S podčrtanimi glagoli poimenujemo dogajanje.
Dogajanje poteka samo od sebe in nima povzročitelja oz. vršilca.
4. glagoli
5. berem, govorim, tečem, pogovarjam se, praskam se, vržem
rastem, zardevam, staram se, jasni se, topi se
6. odganjajo, so izdelovali, bom predstavil
so izdelovali, odganjajo, bom predstavil
7. sedanjiku, pretekliku, prihodnjiku

8.

so odganjali	odganjajo	bodo odganjali
so izdelovali	izdelujejo	bodo izdelovali
sem predstavil	predstavim	bom predstavil

9. sem smučal, bomo šli/gremo, sem bil, obiščeta
10. se je začelo, bosta prišla/prideta, je, se odpira, je bil, omogočajo, je ... našla, je ... rekel, bom

se je začelo	pret.
bosta prišla/prideta	prih./sed.
je	sed.
se odpira	sed.
je bil	pret.
omogočajo	sed.
je našla	pret.
je rekel	pret.
bom	prih.

11. Ko bom velika, bom učiteljica.
Prihodnji teden bom že zdrav.
Mislim, da ne bom utrujen.
Si že našel ključ?
Ana in Jasna sta bili vprašani angleščino.
12. pišem, pišeš, piše
V sedanjiku.
Ena.
Ena.
Ena.
V ednini.
Glagol *pišem* se nanaša na sporočevalca oz. na 1. osebo (*jaz*). Glagol *pišeš* se nanaša na naslovnika oz. na 2. osebo (*ti*). Glagol *piše* se nanaša na nekoga tretjega oz. na 3. osebo (*on/ona*).
13. ednini, 1., 2., 3., dvojini, množini, številu
14. piševa, pišejo, pišeta, pišete, pišeta, pišemo
- 15.

1.	pišem	piševa	pišemo
2.	pišeš	pišeta	pišete
3.	piše	pišeta	pišejo

Končnica.

1.	-m	-va	-mo
2.	-š	-ta	-te
3.	-Ø	-ta	-jo

16. V slovenščini 3.

17.

1.	jem	jeva	jemo
2.	ješ	jesta !	jestete !
3.	je	jesta !	jejó/jedo !

Tiste v dvojini. Tiste v množini.

grem, greš, gre; greva, gresta, gresta; gremo, greste, grejo/gredo

dam, daš, da; dava, dasta, dasta; damo, daste, dajo/dado

vem, veš, ve; veva, vesta, vesta; vemo, veste, vejo/vedo

Kot glagol *jesti*.

18. date → daste, govorista → govorita, veta → veta, jeta → jesta

Vaja dela mojstra

1. dežuje, pomivajo, smučava, postajate, bliska se, poskakujem, vržejo, gnije

pomivajo	dežuje
smučava	postajate
poskakujem	bliska se
vržejo	gnije

- so ... opazovali, bova šla, bodo, sta ... našli
- je prišlo, je bila, so se pokazali, so razkrila, je pogoltnilo
- bodo ... zrasle, bodo, bodo jedle, bodo ... odletele, bodo naše
- sem stal, smo tekli, sva plesala, ste šli, je mlet, sva bila, sta sezula

6.

se imenuje	sed.
dobila je	pret.
začeli so se	pret.
ostaja	sed.
so	sed.
ugotovili bomo	prih.
bila sta	pret.
odganja	sed.

7.

pravijo	3.	mn.	sed.
napovedujejo	3.	mn.	sed.
premagujejo	3.	mn.	sed.
Nastopajo	3.	mn.	sed.

8.

hitel bom	1.	ed.	prih.
delali sva	1.	dv.	pret.
sprašujeva	1.	dv.	sed.
najdete	2.	mn.	sed.
je	3.	ed.	sed.
nadaljevali bodo	3.	mn.	prih.
smo	1.	mn.	sed.
plesal si	2.	ed.	pret.

- Glagoli *rečeš, sta delala, boste videli* so v isti osebi. Glagoli *rečem, si delal, boš videl* so istem številu. Glagoli *rečem, delata, vidite* so v isti časovni obliki.
- sklanjamo, stopnjujemo, spregamo, osebi, številu
- Kurentovanje ni ljudski običaj. Kurenti se ne družijo v dvojice. To niso pustni obhodi. Kurentov ni spremljal hudič. Ne bo oblečen v črn ali rdeč kombinezon. Nočejo kupiti vrtnega pohištva. Naša šola nima računalniške učilnice.
- ne stanuje, noče, ne bo, nisi, ne morem
- nebo, bo, bo, ne bo, bo, nebo, nebo, ne bo

13 Hočeš nočeš – moraš se iti učiti

- Dejanja. Glagoli. igrati, nositi, vreči NE Na -ti oz. -či. Nedoločnik.
- ti, -či, nedoločniki
- preigrati, kotaliti, reči, iti, priseči Nedoločniki so glagoli na -ti/-či. dobiti, skušati, braniti, zadeti, prevzeti, voditi, podati, metati, postaviti, igrati, zavozlati, postriči
- drsi, drseti Z sedanjikom. NE
- b
- Npr. more, želi, smem, hoče, moramo, smem, želi
- imeti, smučati, priti, vprašati Z nedoločnikom. Ker nedoločniki stojijo samo za določenimi glagoli, npr. za *morala, hoče, nisem mogel, želi ...*

8. NE

V neosebni obliki.

Prvi podčrtani glagol se končuje na *-ti*, torej je v nedoločniku. Drugi podčrtani glagol se končuje na *-t*, torej je v namenilniku.

Za glagolom *morati*.

Za glagolom *priti*.

9. nedoločnik, namenilnik; Namenilnik, metal na koš; Nedoločnik, ne

10. pisat, narediti, pospraviti, vstati, iti
c

11. gledati – nedoločnik, spat – namenilnik, kositi – namenilnik, oditi – nedoločnik, kupiti – namenilnik, iti – nedoločnik, učiti – namenilnik

12. a
učiti. – nedoločnik, učiti. – nedoločnik, učiti. – nedoločnik, učiti. – namenilnik, učim. – sedanjik

Vaja dela mojstra

- odnesti, povedati, prinesiti, hoditi, snežiti
- najti, peči, priti, leči, brati, pognati, vreči, vedeti
- morali, mogli, more, Morali, mogla, morate/moraš/moramo/..., moreš, moraš, moral/morala, more, mogel, moram/moraš/moramo/..., moraš/moramo/morate/...
- Ni ti treba priti prej.
Knjige nama ni treba prebrati še ta teden.
- poslušati, poklicati, taboriti, čakati, obiskovati, prenašati, soliti, soliti, pogledati, postriči, iti
- prit → priti, tečt → teči, zaspāt → zaspati, strečt → streč
- Danes se moramo veliko učiti./Danes imamo veliko učenja.
Ali želi kdo kaj vprašati?/Ali ima kdo kakšno vprašanje?
Te gobe se ne smejo jesti./Teh gob ne smemo jesti.
Darja hoče/želi vedno veliko povedati.
Moraš kaj kupiti v trgovini?
Ni ti treba hiteti.
Ni vam treba vsak dan nositi vseh učbenikov v šolo.

8.

9. živim, govorita, sta se rodila, govorijo, Obiskujem, bom odrasla, bom pisala

živim	1.	ed.	sed.
govorita	3.	dv.	sed.
sta se rodila	3.	dv.	pret.
govorijo	3.	mn.	sed.
Obiskujem	1.	ed.	sed.
bom odrasla	1.	ed.	prih.
bom pisala	1.	ed.	prih.

14 Ni časa za dolgčas

- b
- Kot tekmovalni šport.
- Bistveni podatki.
pripomočki, igralci, potek igre, vodenje, prizorišče
Kje se igra? – prizorišče, Kdo ga igra? – igralci, S čim se igra? – pripomočki, Kako se igra? – potek igre, Kdo vodi igro? – vodenje

- O obliki, mreži in lesenih tleh.
O oblačilih, obutvi in načinu igranja.
Z loparjem in žogico.
NE
Iz kovine.
Lahka.
Iz peres in kapice.
NE
Peresa so gosja, kapica pa je iz plute.
Z majhno utežjo, da lažje »leti«.
Z loparjem odbijata žogico čez mrežo.
Ko žogica pade na tla na nasprotnikovi strani igrišča.
Ko dobi igralec 15 točk, igralca pa 13.
Vodi igro.
Sedi na sedežu ob mreži.

10. kje, kdo, kdo, kaj, s čim, kako, pred, na, med, na
 14. Imena iger.
 Z malo.
 malo
 15. č, b, k, i

Vaja dela mojstra

2. Igra *letalo brez pilota*.
 3. DA, DA, DA, DA, DA
 Na prostem ali v večjem zaprtem prostoru.
 6, 8 ali 10 igralcev, starih nad 8 let.
 Rute in besede za usmerjanje »letala«.
 Vodja oz. sodnik.
 4. 8, 1, 2, 4, 10, 6, 7, 13, 5, 11, 3, 12, 9
 5.

– pred začetkom igre	– oblikujejo dvojice – vodja pripravi rute – določijo vloge – dogovorijo se o usmerjanju – določijo začetek in cilj – vodja nariše črto
– na začetku igre	– stojijo ob črti – vodja pove pravila – vodja tekmovalcem preveže oči – vodja zapiska na piščalko in zavpije: »Zdaj!« – »letala« stečejo, »piloti« ostanejo na svojem mestu
– med igro	– »letala« tečejo po igrišču – vodja opazuje igralce
– na koncu igre	– prvo »letalo« priteče na cilj – zadnje »letalo« priteče na cilj

8. č, c, a, b
 9. Zakaj so tla navadno lesena?
 Čemu so tla lesena?
 Kateri igralec zmaga?
 Na kaj pazi sodnik?
 V katerem primeru/Pod katerim pogojem se igrajo podaljški?
 Kaj mi je svetoval trener?
 Tla so navadno lesena, ker igralcem ne sme

drseti.

Igralcem ne sme drseti, zato so tla navadno lesena.

Namen.

Šesta./Zadnja.

Za odvisni govor.

Poročevalec je obnovil prvotno besedilo s svojimi besedami.

Trener mi je svetoval: »Igraj počasneje.«

10. **žogico** – Igralca si jo podajata čez mrežo, visoko 1,55 m.
Sodnikoma – Pomagajo jima trije pomožni sodniki.
igri – V njej sodelujejo igralci in vodja oz. sodnik.
 11. Kje se igra igra?

Kaj se dogovorita soigralca v dvojici?

Kaj opazuje vodja?

Kdaj se igralci razvrstijo v dvojice?

Kdaj se igra konča?

Kako se »letala« premikajo po igrišču?

Pred začetkom igre se igralci razvrstijo v dvojice.

Izpustil sem jo.

S *potem ko*.

Npr. Ker gre za neistočasno dejanje.

Igra se konča po prihodu vseh »letal« na cilj.

Izpustil sem jo.

12. njem, njimi, njem, ju

njem	3.	ed.	mestnik	igrišču
njimi	3.	mn.	orodnik	črtami in krogi
njem	3.	ed.	mestnik	sredinskem krogu
ju	3.	dv.	tožilnik	začetek in cilj

13. **igrata**, **sestavlja**, **je**, **sedi**, **zamenjajo**

igrata	sedanjik	3.	dv.
sestavlja	sedanjik	3.	ed.
je	sedanjik	3.	ed.
sedi	sedanjik	3.	ed.
zamenjajo	sedanjik	3.	mn.

V sedanjiku.

V besedilu so navedena dejanja, ki se ponavljajo.

14. lesenih tleh, šestnajstih peres, lahkim loparjem, igralcev/igralk, tremi otroki
 15.

osnovnik	primernik	presežnik
velik	večji	največji

15 Povsod je lepo – doma je najlepše

4. O Brezovici pri Ljubljani.

Iz naslova.

Iz šestih.

1. odstavek – lega, 2. odstavek – sestava, 3. odstavek – prebivalci, 4. odstavek – gospodarstvo, 5. odstavek – javne zgradbe, 6. odstavek – znamenitosti

Leži na zahodnem delu Ljubljanskega barja ob cesti Ljubljana–Postojna.

Sestoji iz petih zaselkov: Bičevje, Komarija, Postaja, Mala vas in Radna.

Znamenitosti so: župnijska cerkev, ki je znana po poslikavah Iveta Šubica, in močvirski tulipan.

Ima približno 1800 prebivalcev; njihovo število narašča. Zaposleni so v domačem kraju, veliko se jih na delo vozi v Ljubljano.

Kraj je sodobno gospodarsko središče; tu je veliko gostinskih podjetij, trgovin in obrtnih podjetij.

Kraj ima osnovno šolo, vrtec, občino, pošto, lekarno, gasilski dom ...

Sedanost.

Glagoli so v sedanjiku.

5. b

Besedilo prikazuje, kje leži kraj, iz katerih delov je, koliko prebivalcev ima in s čim se ukvarjajo, katere javne zgradbe so v njem in katere so njegove znamenitosti.

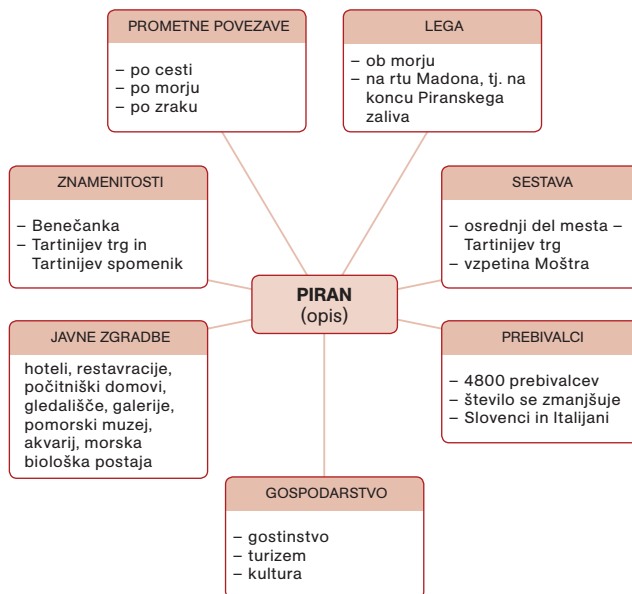
6.

7. kje, prebivalcev, javne zgradbe, znamenitosti

8. Bistvene podatke.

10.

S ključnimi besedami in z bistvenimi podatki.

11. Piranski zaliv, Strunjski zaliv

Moštra

Tartinijev trg

Giuseppe Tartini

Benečanka

sv. Jurij

4000

gostinstvo, turizem, kultura

hoteli, restavracije, počitniški domovi, gledališče, galerije, pomorski muzej, akvarij z morskimi živalmi, morska biološka postaja itd.

12. LEGA, SESTAVA, PREBIVALCI, GOSPODARSTVO, JAVNE ZGRADBE, ZNAMENITOSTI

Prometne povezave.

Ker je Brezovica blizu Ljubljane; mimo peljeta magistralna cesta in avtocesta.

13. DA

Ker moram pri pisanju upoštevati korake.

7, 3, 1, 5, 4, 8, 2, 6

Vaja dela mojstra

2. O Moravčah.

Prvo.

Po vsebini.

Ker si je Simon z njima pomagal pri iskanju podatkov.

Drugo je iz Enciklopedije Slovenije, tretje pa s spleta/iz Wikipedije.

4. lega, javne zgradbe, gospodarstvo, znamenitosti Sestava in prebivalci.

5. O sestavi v drugem besedilu, o prebivalcih

v drugem in tretjem besedilu.

O zgodovini kraja.

Ker ne spadajo v opis kraja.

6. Kaj obliva Piranski polotok?

Kako stojijo hiše?

Koliko prebivalcev živi v Piranu?

S čim se ukvarjajo Pirančani?

Kaj deluje v Piranu?

Kako se uraduje v javnih ustanovah?

Kako se turisti pripeljejo v mesto?

7. DA

NE

DA

b

b

Zamenjali smo jo z vejico.

DA

Tako ne ponavljamo iste besede.

8. Na Tartinijevem trgu stoji spomenik, ki je posvečen skladatelju in violinistu Giuseppeju Tartiniju.

Cerkev sv. Jurija ima zvonik, ki je zgrajen ob njej.

9. njej, ga, njem, njem, nje

njej	3.	ed.	mest.	Moravški dolini
ga	3.	ed.	tož.	kremenov pesek
njem	3.	ed.	mest.	glavnem oltarju
njem	3.	ed.	mest.	glavnem oltarju
nje	3.	ed.	rod.	cerkve

10. Lesno Brdo, Drenov Grič, Mala Ligojna, Dolga vas, Črni Vrh, Loški Potok, Novo mesto, Rogaška Slatina, Staro selo, Stari trg, Županje Njive, Babno Polje
vas, mesto, selo, trg

11.

Združene države Amerike, Južna Koreja
Gornji Grad, Velika Polana, Ilirska Bistrica
Sava Dolinka, Bohinjsko jezero
Postojnska jama, Križna jama
Soriška planina, Julijske Alpe, Kokrško sedlo
Sorško polje, Ljubljanska kotlina

12. Mlaka pri Kočevju, Gradišče pri Vipavi,
Orešje nad Sevnico, Grahovo ob Bači,
Preska nad Kostrevnico, Laze v Tuhinju
Z malo začetnico.

16 Kam, kdaj in kako?

1. O Juretu.

Opoldne se je naskrivaj vrnil domov.

Kam se je vrnil? Domov.

Kdaj se je vrnil? Opoldne.

Kako se je vrnil? Naskrivaj.

c

Prislovi.

2. kraj, čas, način; kam, kdaj, kako

3. kdo ali kaj – gora, kje – zgoraj

kdaj – spomladi, kdo ali kaj – pomlad

kdo ali kaj – dom, od kod – zdoma

kaj delam – zmotim se; kako – pomotoma

jutro – kdo ali kaj, kdaj – zjutraj

kdaj – včasih, čas – kdo ali kaj

4. jutri – kdaj, doma – kje, hitro – kako

Prvi prislov poimenuje čas. Drugi prislov

poimenuje kraj. Tretji prislov poimenuje način.

5. krajevni, časovni, načinovni

6. Npr. Ne opravljajmo več del hkrati.

Za znanje se je treba potruditi, trud se obrestuje.

Stvari so v temi enake, se ne razlikujejo.

Šele zvečer lahko potrdimo, da je bil dan

uspešen.

Delaj s premislekom.

povesod, nikjer, težko, lahko, ponoči, zvečer, počasi

povesod	ponoči	težko
nikjer	zvečer	lahko
		počasi

7. zadaj, nazaj, zdoma, doma

kje, kam, od kod, kje

Krajevne.

8. Npr. Poleti, Jeseni, Nikoli, Včeraj, danes

kdaj, kdaj, kdaj, kdaj, kdaj

Časovne.

9.

lepo	načinovni
letos	časovni
zvečer	časovni
veselo	načinovni
nepredvidno	načinovni

10. Spomladi, Podnevi

S časovnimi.

11. Opolnoči otroci sladko spijo.

Pozimi se smučamo ali sankamo.
Lani smo hodili v peti razred.
Spustil sem jo.

12. leže, sede

Z načinovnimi.

13. Liste smo razvrščali stoje.

Darilo mi je izročil smeje.

Čez plaz smo hodili molče.

Poslovila se je jokaje/jokajoč.

NE

Vaja dela mojstra

1. nazaj – Kam? – krajevni prislov

zjutraj – Kdaj? – časovni prislov

pomotoma – Kako? – načinovni prislov

2. opoldne, naskrivaj, domov

...

naskrivaj

...

Načinovna.

Ker poimenujeta način dejanja.

opoldne

Časovna.

Ker poimenujeta čas dejanja.

doma, zdoma, domov

kje, od kod, kam

Krajevni.

Ker poimenujejo kraj dejanja.

Besede iz iste besedne družine.

Besede imajo koren -dom-.

3.

notri	noter
spodaj	dol
zgoraj	gor
zunaj	ven

Krajevni.

4. nikoli – nikdar – časovni

mimogrede – spotoma – časovni

povsod – vsenaokrog – krajevni

neslišno – potihoma – načinovni

5. stežka – zlahka – načinovni

spodaj – zgoraj – krajevni

naprej – nazaj – krajevni

ponoči – podnevi – časovni

postopoma – zdržema – načinovni

skupaj – narazen – načinovni

6. protipomenki, krajevna

sopomenki, krajevna

sopomenki, načinovna

sopomenki, načinovna

protipomenki, časovna

7. Načinovna.

Ker zaznamujeta način dejanja; po njiu se vprašamo *kako*.

NE

Poceni pomeni, da je nekaj malo plačano, zastonj pa, da nič ne plačamo.

Zastonj.

8. nikjer, zgrda, zadaj, ven, zjutraj, navznoter, redko, premalo

9. Kako? Nemudoma smo se lotili dela.

Kako? Strup je popil nevede.

Kako? Na križišču peljite naravnost.

Kdaj? Zaenkrat se ni še nič spremenilo.

Kako? Nehote ga je užalil.

10. potem, Na to, nato, Po tem, zanalašč, neprimerno

potem, nato, zanalašč, neprimerno

11. lepo – Lepo

Po podčrtani besedi v levi povedi se vprašamo

z vprašalnico *kakšno*. Po podčrtani besedi v

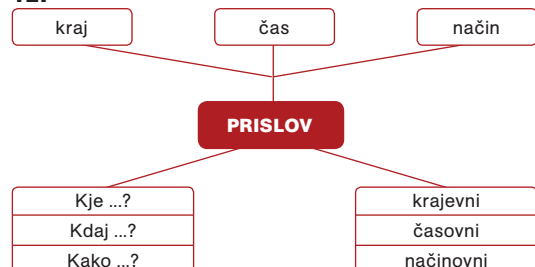
desni povedi se vprašamo z vprašalnico *kako*.

Podčrtana beseda v levi povedi je pridevnik.

Podčrtana beseda v desni povedi je prislov.

Podčrtana pridevnik in prislov sta naglašena na različnih samoglasnikih.

12.

17 Glej in se čudi

6. Kapniki.

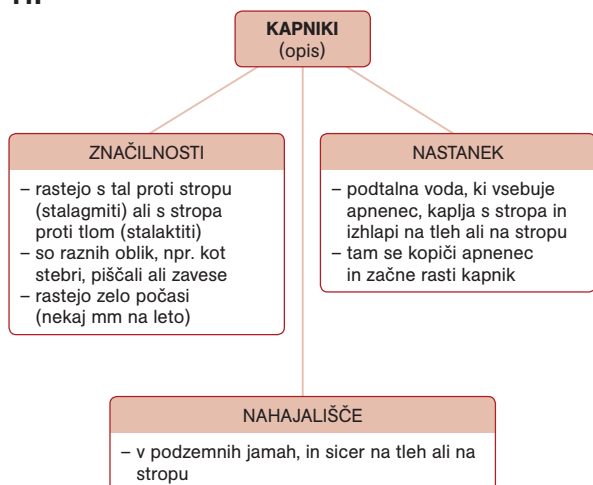
8. b

9. b, c, d

NASTANEK, NAHAJALIŠČE, ZNAČILNOSTI

10. c

11.

13. kje, kako, kaj

17. O noricah.

Npr. S to besedo se začne besedilo in se še večkrat ponovi.

18. Šest.

1, 2, 2, 3, 6, 4, 5

V njem so poleg podatkov o znakih bolezni tudi podatki o načinu širjenja.

1 VRSTA BOLEZNI

2 ZNAKI

2 NAČIN ŠIRJENJA

3 POTEK

6 ZAPLETI

4 TRAJANJE

5 RAVNANJE

20. b

Znaki bolezni se pojavijo po 10 do 20 dneh od okužbe.

21. S tretjim.

2, 1, 4, 3

22. Zaradi hitrega načina širjenja, in ker človek sploh ne ve, da je okužen.

Navadno enkrat.

23. se pojavijo, srbijo, se spremenijo, se spremenijo, se posušijo, odpadejo

Vsi prepisani glagoli so v sedanjiku v tretji osebi množine.

Ker predstavljajo naravni pojav, ki se večkrat ponovi.

Vaja dela mojstra

1. nore ženske, bolezen, cvetlice

2. pikast izpuščaj/pikice
okužbi, Okužen, kužen

3. -bol-
Npr. bolečina, bolehati, glavobol

4. izbruhom bolezni, prsnem košu, drobnih luknjicah, bombažnem perilu, ljudmi, srbečim osipom, rdečimi izpuščaji

5. škrlatinka – ž. sp., ed.; ošpice – ž. sp., mn.; norice – ž. sp., mn.; rdečke – ž. sp., mn.; kapljice – ž. sp., mn.; možgani – m. sp., mn.; okužba – ž. sp., ed.; bolezen – ž. sp., ed.

ošpice, norice, rdečke, možgani

6. njih, mu, ga

njih	pikicah
mu	bolniku
ga	mazilo

7. Kako se širijo norice?

Kje se pojavijo najprej?

Koliko časa traja bolezen?

Kaj mora bolnik uživati med boleznijo?

Do kdaj mora ostati v postelji?

Kdaj je bolnik spet zdrav?

8. ne sme, niso, ne bi, ne damo, ne bo

9. z ljudmi, h koži, z boleznijo, h krastam, s človekom, k perilu, s tekočino, k zdravniku

10. nalezljiv, prebavljiv, postelja, srednji, izpuščaj, predpisati, luknjice, kapljica, pljučnica, vnetje, izhlapati, zemeljski, raztopljen, sestavljen

11. toploto, vodo, izhlapevati, vodne hlape, Vodni hlapi, ohlajajo, oblaki, pretežki, dežne kaplje, snežinke, toče

12. Kroženje vode

13. 2, 4, 1, 3

14. začne, izhlapevati, mora, uživati, je prišel, pogledat

začne	3.	ed.	sedanjik
mora	3.	ed.	sedanjik
je prišel	3.	ed.	preteklik

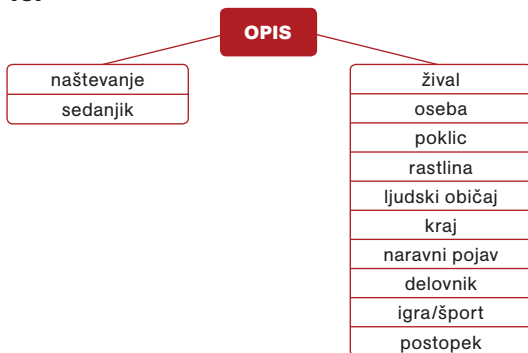
izhlapevati	nedoločnik	začne
uživati	nedoločnik	mora
pogledat	namenilnik	je prišel

15. Stalaktit je viseči kapnik, ker raste s stropa proti tlom. Stalagmit je stoječi kapnik, ker raste s tal proti stropu.

16. Predstaviti kraške pojave v Sloveniji. Iz legende. V zahodnem.

Postojnska jama.

18.

18 Zdaj pa napni možgane!

2. NE

Druga poved je nesmiselna; prehlad je lahko vzrok za odpadlo predstavo.

3. a, c

4. Zakaj bo današnja operna predstava odpadla? Vzrok.

Z besedo *ker*.

5. **zato bo današnja operna predstava odpadla**

Z besedo *zato*.

6. *ker*, *zato*

7. Piha močna burja, zato je promet za tovornjake s ponjavami prepovedan.

Tjašo zanimajo živali, zato se je naročila na novo poljudnoznanstveno revijo.

8. *zato*, *ker*, *ker*, *zato*

posledico.

vzrok.

vzrok.

posledico.

Reka je močno narasla, zato so gasilci pripeljali vreče s peskom.

Rudarji stavkajo, zato je rudnik zaprt že deset dni.

Šipe na oknih so popokale, ker je bilo zelo mrzlo.

Letališče Jožeta Pučnika je zaprto, ker je nad Ljubljansko kotlino gosta megla.

9. Zakaj ne bomo pisali preizkusa znanja?

Zakaj ne bomo pisali preizkusa znanja?

Z besedo *ker*.

Z besedo *zaradi*.

10. *ker*, *zaradi*

11. **Ker se bojim višine**

Zaradi strahu pred višino

Z besedo *ker*.

Z besedo *zaradi*.

Besede se *bojim višine* smo zamenjali z besedami *strahu pred višino*.

Izpustili smo jo.

12. vejice

13. Zaradi prometne nesreče so postavili varnostni trikotnik.

Zaradi močne otoplitve se je v gorah sprožilo veliko plazov.

Zaradi močne burje je promet za tovornjake s ponjavami prepovedan.

Zaradi prehlada večine pevcev bo današnja operna predstava odpadla.

NE

14. Strpen do članov skupine.

če bo strpna do članov skupine.

15. Nogometaši se bodo uvrstili na svetovno

prvenstvo, če bodo zmagali na današnji tekmi.

Šolarji bodo šli na ekskurzijo v Škocjanske jame, če bodo zbrali dovolj denarja.

Učitelji bodo maja odpotovali v Rim, če se bodo na potovanje prijaviili že marca.

Novakovi si bodo ogledali predstavo v Cankarjevem domu, če bodo pravočasno rezervirali vstopnice.

Učenci se bodo peljali na izlet s kolesom, če bodo upoštevali učiteljeva navodila.

Starejši ljudje se bodo izognili gripi, če se bodo cepili.

če bodo zmagali na današnji tekmi; če bodo zbrali dovolj denarja; če se bodo na potovanje prijaviili že marca; če bodo pravočasno rezervirali vstopnice; če bodo upoštevali učiteljeva navodila; če se bodo cepili

Z besedo *če*.

Z vejico.

16. *če*

17. Npr. Če se boš naučila zgodovino,

Če boš napisala domačo nalogo,

Če boš pospravila svojo sobo,

DA

18. **Prezračí sobo.**

Ne prepíraj se s sošolci.

Če boš prezračila sobo, boš dobro spala.

Če se ne boš prepíral s sošolci, boš imel veliko prijateljev.

DA

Vaja dela mojstra

- Zaradi zemeljskega plazu so zaprli cesto.
Zaradi padca na smučišču si je zlomila nogo.
- Vzrok.
Z besedo *zaradi*.
Npr. so se zrušile starejše stavbe.
je bila letina slaba.
nismo odšli na smučanje.
smo zamudili predstavo.
NE
- Npr. Ker je bil potres, so se zrušile starejše stavbe. Ker je bila suša, je bila letina slaba. Ker sem zbolel, nismo odšli na smučanje. Ker je bila gneča na cesti, smo zamudili predstavo.
DA
- Npr. Bil je potres, zato so se zrušile starejše stavbe. Bila je suša, zato je bila letina slaba. Zbolel sem, zato nismo odšli na smučanje. Na cesti je bila gneča, zato smo zamudili predstavo.
- NE
Če se jež prestraši, se zvije v bodočo kroglo. Če boš jemal zdravila, boš ozdravel.
- Pogoj.
Z besedo *če*.
Npr. , bo odpadel.
, ostani doma.
, bom moral oditi k zobozdravniku.
, boš izgubil zaupanje prijateljev.
DA
- ker – V, če – Pg, zato – P
- Npr. , ker ji je ta poklic zelo všeč.
, da bo pomagala bolnim.
, zato si že zdaj kupuje medicinske priročnike.
, če bo pridno študirala.
DA

istočasnost/ neistočasnost	medtem ko/med, potem ko/po, preden/pred
vzrok	ker/zaradi
posledica	zato
namen	da (bi)
pogoj	če

ZVEZA DVEH POVEDI

z izpustom besede
z osebnim zaimkom
s <i>ki</i>
s sopomenko

19 Dobro je vedeti

- Viki in Vida.
Vida.
Z nagovorom.
Potem mu je povedala novico.
Z vprašanjem, kako je zvedela zanjo.
Prebrala je obvestilo na oglasni deski.
Vida mu je povedala.
Zbiralna akcija šele bo potekala.
Vida mu je povedala, da bo zbiralna akcija jutri.
Učenci 6. b iz OŠ Trnovo.
Star papir.
V torek, 13. marca.
Po hišah.
Na obvestilu.
Učenci 6. b OŠ Trnovo.
Napovedali so ga.
Prihodnjik.
Ker naznanja nekaj, kar se bo zgodilo.
Obvestilo.
Na oglasni deski.
Na oglasnih deskah v hišah in blokih.
Da bi zanj dobili denar za razredne potrebe.
- c
Obvestilo, Obveščam
Gospe Kuček.
Napisano je v glavi obvestila.
Alenka Pivec.
Po podpisu.
Da bi jo obvestila o spremembi datuma obiska.
O datumu svoje odsotnosti in o datumu sprejema.
Po elektronski pošti.
Pisno ali po telefonu.
NE
Ker je to zasebno uradno obvestilo.
- Obvestilo, bo, kje
- Množici ljudi.
Obvestilo je namenjeno več naslovnikom.
Enemu.
Obvestilo vsebuje e-naslov enega naslovnika.
Obvestilo iz 1. naloge je javno, obvestilo iz 3. naloge pa zasebno.
Prvo je bilo objavljeno na javnem mestu, na oglasni deski, drugo pa poslano eni osebi na njen elektronski naslov.
Spoštovani!
Vikal.
Lep pozdrav

Z imenom in priimkom.

To obvestilo je uradno, saj sporočevalec naslovnika nagovarja s spoštovani, ga vika, podpisal se je z imenom in priimkom.

Vaja dela mojstra

1. Miha.

Tako se je podpisal.

Mami.

Napisano je, komu je poslal SMS.

Po prenosnem telefonu.

Obvestilo.

Po vsebini.

Zasebno.

Ker je namenjen samo mami.

Neuradno.

Vsebuje neuradni nagovor, pozdrav in podpis;

Miha mamu tika.

V neknjižnem.

V besedilu so neknjižne besede in oblike.

Mami!

Danes bom prišel domov pozneje, ker imamo po pouku sestaneke o ekskurziji s turističnim krožkom.

Miha

2. Obvestilo.

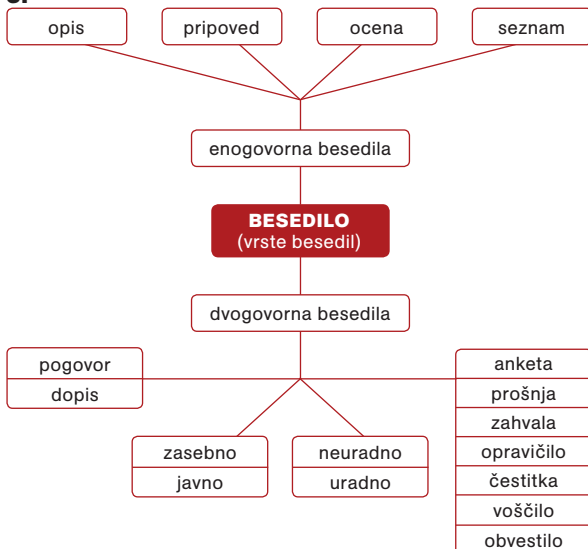
Po besedi Obveščamo in po vsebini.

a, b, č, d, f

Besedilo je javno.

Besedilo je bilo objavljeno na oglasni deski v bloku.

3.

4. ...

3, 3, 4, 2, 1, 1, 3, 1

5. vpisati (nedoločnik), vpisat (namenilnik), obesit

(namenilnik), obesiti (nedoločnik), odgovoriti (nedoločnik), pogledat (namenilnik)

6. torek, samostalnik; hišah, samostalnik; pobiramo, glagol; star, pridevnik; papir, samostalnik

Domov, prislov; bom prišel, glagol; pozneje,

prislov; sva se dogovorila, glagol

Obveščam, glagol; Vas, zaimек; me, zaimек;

februarja, samostalnik; bo, glagol; službi,

samostalnik

veš, glagol; bodo imeli, glagol; bejevci,

samostalnik; jutri, prislov; čistilno, pridevnik;

akcijo, samostalnik

pregled, samostalnik; Vas, zaimек; bom sprejela,

glagol; naslednji, pridevnik; teden, samostalnik

Število, samostalnik; učencev, samostalnik;

zbiranje, samostalnik; papirja, samostalnik; hitro,

prislov; narašča, glagol

7. ravnateljem Marjanom Janežičem, psihologinjo

Polono Vesel, staršem, učencev, Mojih otrok

8. Kaj vas/nas je obvestila zobozdravnica?

Kdaj bom službeno odsotna?

Zakaj bom Vašega sina Luko lahko sprejela

25. 2. 2011 ob 13.30?

Kod/Kje bomo v torek zbirali star papir?

Kaj povemo ali napišemo v obvestilu?

9. Miha je mami sporočil: „Danes pridem pozneje, ker imam sestanek.“

„Danes pridem pozneje, ker imam sestanek,“ je Miha sporočil mami.

Psihologinja je obvestila starše: „Vpis za vaše otroke bo jutri.“

„Jutri bo vpis za vaše otroke,“ je psihologinja obvestila starše.

10. prihodnje, prihodnosti, prihodnjik, Prihodnjič

Gospa vejica, Vas smem vpisati?

1. b

Miha, pridi k meni! Ne, ne bom prišel. Av, pohodil si me!

Vejico.

2. Marjeta, posodi mi svoj nahrbtnik.

Uf, zebe me v roke!

Babica, tvoje pravljice so najlepše.

Ah, res mi je žal!

Cenjeni kupci, izžrebali bomo dobitnika tekaških smučí.

Ja, takoj ti bom prinesel časopis.

Ne, tega ti ne morem povedati.

Oho, takega rezultata pa nisem pričakoval!

3. Joj, kakšen dolgčas!
Gospa učiteljica, ali lahko pobrišem tablo?
Tilen, poskusi še ti.
Hej, kam tako hitiš?
O, kako lep sončni zahod!
Ojej, kakšen hud pes!
4. Žiga, koliko si star?
Dragi obiskovalci, nastopil bo slon Dumbo!
Dedek, povej mi kaj iz svojega otroštva.
Otroci, jutri bomo zbirali star papir.
Halo, Anton pri telefonu.
Ej, tole pa ni tvoj dežnik!

20 Iz 6. razreda je tekmovalo 6 učencev

1. Šest.
Iz šestega.
c
Števnika.
2. števnik
3.

sto	stoti	osmi	enajst
-----	-------	------	--------

sto Koliko?
stoti Kateri?
osmi Kateri?
enajst Koliko?
Dve.
4. koliko, kateri; koliko; kateri
5.

osemnajst	osemnajsti
tri	tretji
dvaindvajset	dvaindvajseti
en	prvi
6. S številko.
6
6.
Glavni števnik je napisan brez pike, vrstilni pa s piko.
7. glavne; številko, piko
8. Z besedo.
9. Deseti, dva, 16, 3.
č
10. 16, koliko, glavni, samo
3., kateri, vrstilni, piko
11. 10., 2

Prvega sem napisal s številko in piko, drugega pa samo s številko.

Ker sem se vprašal s *kateri* in je vrstilni števnik oz. ker sem se vprašal s *koliko* in je glavni števnik.

12. petinosemdeset, sto štirideset
Koliko?
Glavna.
Petinosemdeset.
Sto štirideset.
13. skupaj, narazen
14. Glavni števnik so napisani z eno besedo ali z več besedami. Vrstilni števnik so napisani z eno samo besedo.
15. eno
16. 825, 932, 101, 825., 932., 101.
17. šeststo triinpetdeset, šeststotriinpetdeseti, devetsto sedeminsedemdeset, devetstosedeminsedemdeseti

Vaja dela mojstra

1. sto dvainpetdeset, enainpetdeset, petsto štiriindvajset, štiristo
Glavne.
2. 735, petstodrug, 423, dvesto triintrideset, 104., devetindevetdeset, 100.
3. semstotrinštirideset → sedemsto triinštirideset
petsto tretji → petstotretji
tristotriintrideset → tristo triintrideset
4. sto enaintrideseti strani, sto devetnajst ljudi, sto šestimi pohodniki, tristo štiriinštirideset strani, dvesto dva učenca, dvestodrugem mestu, Osmega februarja
5. eden, eden, en, eden
- 6.

21 Izbiraj in izberi

- 3.** Vozni red.
V njem so podatki o vlakih, ki vozijo v določeni smeri, in o času odhoda oz. prihoda na postaje.
Ne.
Besedilo je napisano v stolpcih, v njih so navedeni čas prihoda oz. odhoda, vrsta vlaka in smer vlaka.
Seznam.
- 4.** Uslužbenci Slovenskih železnic.
Ljudem, ki bi potovali z vlakom.
Na železniški postaji, na spletu ipd.
Pred potovanjem, da bi izvedel, kdaj bo odpeljal vlak, s katerim vlakom bom odpotoval in kdaj bom prispel v določeni kraj.
Kot jedilni list.
V njem iščem samo določene podatke.
Selektivno.
- 5.** a, b, d, h, i, j
c
Navedeni so tudi podatki o postajah nekaterih vlakov v Avstriji.
- 6.** Vozni red, kateri uri, selektivno
- 8.** Jedilni list.
Npr. gostilničar.
Da bi gostje spoznali ponudbo gostinskega lokala.
Imena jedi in pijač ter njihove cene.
Imena jedi in pijač.
Cene jedi in pijač ter količina nekaterih pijač.
Ne.
So tudi brezalkoholne pijače.
Po vrsti jedi.
Da se gost hitreje in lažje znajde.
Šest.
V ločenih stolpcih in s krepkejšim tiskom.
Pripravljene jedi, Juhe, Jedi po naročilu, Priloge, Solate, Sladice
Gostom.
Selektivno.
Ne berejo vseh podatkov, ampak samo tiste, ki jih zanimajo.
- 9.** jedi, pijač, cene, podrobno, selektivno

Vaja dela mojstra

- 1.** 1., 2., 17., 12.
2. IC – Intercity, MV – mednarodni vlak, R – rezervacija
Z rubriko *Pomen znakov in opomb.*

- 3.** b
4. Ob 4.40.
70 minut.
Ob 23.30.
Ob 13.00.
64 minut.
Dve.
Štirje.
Osem.
Prvi vlak Intercity.
V Mednem.
V Ljubljani in Kranju.
Na vlaku Intercity in mednarodnem vlaku.
Ker gre za kraja v Avstriji, v katerih živijo prebivalci dveh narodnosti – tudi slovenske.
- 5.** NE, DA, NE, DA, NE, NE, DA, DA, NE
6. Ob 7.08. Ob 7.17.
7. Ob 9.50. Ob 10.26.
8. NE
Ker pelje samo do Kranja.
9. na, v, z, v, na, z, iz, na, iz
10. Slovenski Javornik je kraj.
Po zapisu zemljepisnega lastnega imena: drugo besedo v krajevnih imenih pišemo z veliko začetnico.
- 11.**

Bohinjska Bela	Bohinjsko jezero
Bohinjska Bistrica	Bohinjsko sedlo
Bohinjska Češnjica	

V krajevnih lastnih imenih pišemo neprvo besedo z veliko začetnico (razen besed mesto, vas, selo, trg), v nekrajevnih lastnih imenih pa neprvo besedo praviloma pišemo z malo začetnico.

- 12.** Kamniška Bistrica, Ivančna Gorica, Novo mesto, Višnja Gora, Meniška vas, Zidani Most, Murska Sobota, Spodnji Petelinjek
13. Kal nad Kanalom, Mezgovci ob Pesnici, Kamnik pod Krimom, Begunje na Gorenjskem, Srednja vas pri Polhovem Gradcu
14. Krvavica s kislim zeljem in pečenica s kislim zeljem.
Goveji golaž, ričet in joto.
15. Mesne.
Mesne jedi
Iz telečjega, svinjskega in puranovega.
Piščanec in lignji.
NE
Naravni svinjski zrezek.
16. Tri vrste juhe, pet vrst prilog in pet vrst solate.

- 17.** Z marmelado, s čokolado, z orehi.
NE
Njene sestavine.
Sadna kupa.
Za 1,10 evra.
- 18.** Brezalkoholne.
NE
Ker pivo ni brezalkoholna pijača.
Gosti in bistri sok.
2 dl soka ali radenske in 2,5 dl kokte.
Za 10 centov.
Radensko.
- 19.** Najdražji je ocvrt piščanec, najcenejše pa so solate.
10 evrov in 1,80 evra.
Ob kokti, ob radenski.
2,60 evra in 80 centov.

21. c
b

22. b

23. kislim zeljem, rižem, vanilijevim sladoledom in sirovim zavitkom, toplim metinim čajem
V orodniku.

24. Zakaj so jedi in pijače na jedilnem listu razvrščene po skupinah?
Kako so jedi in pijače na jedilnem listu zaradi boljše preglednosti razvrščene?
Kaj je na jedilnem listu zaradi boljše preglednosti razvrščeno po skupinah?
Kje so jedi in pijače zaradi boljše preglednosti razvrščene po skupinah?

25.

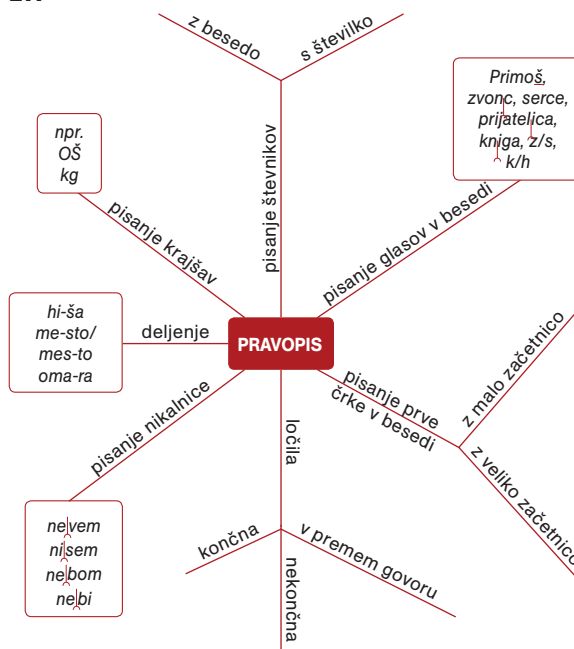
golaž	m.	ed.	goveji	vrstni
juha	ž.	ed.	špinačna	vrstni
zrezek	m.	ed.	dunajski	vrstni
zelje	sr.	ed.	kislo	vrstni
čaj	m.	ed.	vroč	lastnostni
smetana	ž.	ed.	sladka	vrstni
sladoled	m.	ed.	vanilijev	vrstni
zavitek	m.	ed.	jabolčni	vrstni

Vrstnih.

Zaradi raznih vrst jedi.

26. golaž, jetrca, riž, palačinke s čokolado, svinjski, lignji, postrv, sladoled

27.

28. 149 – sto devetinštirideset, 120. – stodvajseti, 326 – tristo šestindvajset

29. milijon, tisoč
S števnikom *milijon*.

22 Naj se prijavim?

2. C, E, G, D, A, Č, B, F

4. b

5. Zavod za računalniško izobraževanje Ljubljana.
Da bi se seznanil s fakultativnim poukom računalništva.

V Mladinsko šolo računalništva.

Od septembra do junija.

Dve.

Programiranje (8–11 let).

Programiranja – logo, risanja z grafičnimi programi.

Starejši.

Ker je logika programiranja predvidena za tiste, ki so stari od 12 do 19 let.

Državnih in mednarodnih tekmovanj.

7. Kdorkoli.

Starši.

Ker s podpisom zagotavljajo, da bodo šolo plačali.

10. Da bi se naslovník čim prej prijavil.

Da bi ga/jo vključili v skupino enako starih otrok.

Da bi organizirali prevoz.

Vaja dela mojstra

1. b; c; b; a, č, d; b; b
- 2.

<p>ZAVOD ZA RAČUNALNIŠKO IZOBRAŽEVANJE LJUBLJANA Cesta Andreja Bitenca 68 1000 LJUBLJANA</p>
--

3. telefonska številka, elektronska pošta, Zavod za računalniško izobraževanje
4. računalniško, računalniški, računalniško, računalništva, računalnikom, računalniške, računalništva, zaračunamo
5. 2, 4, 1, 3
NE
Kot računalniško orodje.
6. izpisati, odnesti, končati, odjaviti, razstaviti, odgovoriti
7. C, E, G, A, F, D, B, Č
8. Ljudje, šolskimi otroki, Vaših otrok, Andrejem
9. Kako sprejemajo prijave?
Kaj osvajajo njihovi najboljši učenci?
Kdaj posredujejo informacije o pouku?
Česa ne vračajo?
Koga izključijo iz mladinske šole računalništva?
10. in, da, če, Ker, Zaradi
Ker je v računalniški šoli tudi moj starejši brat, bom imel popust. Zaradi omejenega števila mest moram pohiteti s prijavo v teniško šolo.
V računalniški šoli je tudi moj starejši brat, zato bom imel popust. Število mest je omejeno, zato moram pohiteti s prijavo v teniško šolo.
11. vpisat (namenilnik ob glagolu premikanja), izpolniti (nedoločnik ob *morati*), Plačati (nedoločnik ob *treba je*), prijaviti (nedoločnik ob *morati*), motiti (nedoločnik ob *smeti*)
12. usklajeno, včeraj, dopoldne, Poleti, zunaj, pozimi, notri

usklajeno	načinovni
včeraj	časovni
dopoldne	časovni
Poleti	časovni
zunaj	krajevni
pozimi	časovni
notri	krajevni

13. najboljši
dobri, boljši
osnovnik, primernik
14. **ga**
prijavljeni učenec

ga	3.	m.	ed.	tožilnik
----	----	----	-----	----------
15. 12–19 let.
160 evrov.
Glavne števnike.
16. Prijavnica za teniško šolo
Želim, da šola poskrbi za prevoz otroka.
Podpis staršev

23 Preberem, razumem, vrednotim, pojasnujem in tvorim

1. Nekdo drug.
Besedilo govori o Laszlu Polgarju in ni napisano v 1. osebi.
2. č
3. č
4. b
Npr. Z mnogo truda in vztrajnim delom se veliko doseže.
5. Npr. S sistematičnim in vztrajnim delom.
6. Iz devetih.
vzrok, potek, učinek
7. Prepričanje, da se geniji rodijo.
Svoje tri hčere.
Igranje šaha.
Npr. Ker je menil, da bi svojo trditev lažje dokazal s šahom kot z umetnostjo.
8. Npr.
genije vzgojimo.
s svojimi tremi hčerami.
posedala za šahovnico.
je premagala starejše nasprotnike.
najboljša šahistka na svetu; je dosegla naziv velemejstrice.
njeni mlajši sestri.
dosegla serijo zmag l. 1991 na turnirju v Rimu;
najmlajša velemejstrica v zgodovini.

je genialnost posledica trdega in vztrajnega dela.
trdo in vztrajno delo.

9. 1969 – Suzana – rojstvo
1974 – Sofija – rojstvo
1976 – Judit – rojstvo
1984 – Suzana – postala najboljša šahistka na svetu
1989 – Sofija – zmagala na turnirju v Rimu
1991 – Suzana – kot prva ženska v zgodovini prejela naslov velemojstrice
1991 – Judit – postala najmlajša velemojstrica v zgodovini šaha
10. NE, NE, NE, NE, NE, NE, DA, NE
11. b
Suzani l. 1986 niso dovolili nastopiti na svetovnem šahovskem prvenstvu.
12. NE
V opisu prikazujemo zunanost oseb, živali rastlin, značilnosti krajev ipd. in/ali ponavljajoče se postopke. V tem besedilu pa so prikazani pretekli dogodki, ki se ne ponavljajo.
13. 3, 2, 5, 1, 4
14. 2, 3, 4, 1
15. pozneje, glavno mesto, ljubiteljsko, življenjepiš, literatura
16. zgodaj, več, dolgotrajen, začeti, roditi se, prvi
17. šah: šahovske, šahom, šahovnico
igra: igricami, igre
18. velemojstrica, funkcionarka, nasprotnica, šahistka, psihologinja, zmagovalka
19. dvomljivec, nasprotnik, branje, vzgoja, nadarjenost, dosežek, otroški, odmeven, desetletje, zgodbica
20. **trdo življenje**
Trdo delo pomeni težko delo in veliko dela. Večpomenka.
Npr. Beseda trdo ima več pomenov. Trdo usnje pomeni trdost usnja, trdo delo pomeni težko delo, trdo koleno pa negibljivo koleno.
21. **prepričanje, dosežki, posledica, nadarjenosti**

prepričanje	sr.	ed.	im.
dosežki	m.	mn.	im.
posledica	ž.	ed.	im.
nadarjenosti	ž.	ed.	rod.

prepričanje, nadarjenost
Ednina.
Edninski samostalniki.

22. **najboljša**

OSNOVNIK	PRIMERNIK	PRESEŽNIK
dobra	boljša	najboljša

23. **Polgarjevo, trdim, strokovno**

Polgarjevo	Čigavo?	svojilni
trdim	Kakšnim?	lastnostni
strokovno	Katero?	vrstni

24. hčer Suzano, Sofijo in Judit.
ljudi.
otroki; hčerjo.
nenavadnim poskusom
velikega uspeha; dolgotrajnega in trdega dela.
splošnim prepričanjem; nadarjenosti.

25. **je napisal, je zagovarjal, vzgojimo, Odločil se je, bo izpeljal, se je rodila**

je napisal	3.	ed.	pret.
je zagovarjal	3.	ed.	pret.
vzgojimo	1.	mn.	sed.
odločil se je	3.	ed.	pret.
bo izpeljal	3.	ed.	prih.
se je rodila	3.	ed.	pret.

26. **igrati, nastopiti, popustiti, prepričati**

Ker pred njimi stojijo glagoli: je začela, ni smela, so morali, je uspelo.
Nedoločnik.

27. **ga, jo, je, zanjo**

ga	3.	ednina	časa
jo	3.	ednina	Suzano
je	3.	ednina	Suzane
zanjo	3.	ednina	za Suzano

28. **Danes, povsod, počasi, vztrajno, potem**

Danes	Kdaj?	časovni
povsod	Kje?	krajevni
počasi	Kako?	načinovni
vztrajno	Kako?	načinovni
potem	Kdaj?	časovni

29. **1974, druga, dve, tretja**

tisoč devetsto štiriinšestdeset
2.
2
3.
2. in 3.
Katera?

30. Potem ko je Laszlo Polgar dalj časa premišljeval, se je odločil za šah.

NE

31. vzrok, ker
posledico, zato

32. Ker je Suzana imela močno notranjo motivacijo, jo je oče usmerjal.

Zaradi Suzanine močne motivacije jo je oče usmerjal.

V prvi povedi je vejica, v drugi pa je ni.

Vzrok.

33. željo, pogoj

Če bi Polgar zbral več znanstvenih dokazov, bi prepričal javnost o svoji domnevi.

Pogoj.

34. Čemu se je Laszlo Polgar odločil za družinski poskus?

Zakaj ni nikoli dojemala šaha kot breme?

Kaj je Suzana pozneje večkrat rekla?

Kdaj jo je oče odpeljal na prvo šahovsko tekmovanje?

Kdaj se je Suzaninemu očetu in mami rodila druga hči Sofija?

Komu se je v tistem času rodila druga hči Sofija?

Kdo se je v tistem času rodil Suzaninemu očetu in mami?

S čim je Laszlo Polgar očaral vso svetovno javnost?

Koga je s svojim družinskim poskusom očaral Laszlo Polgar?

Kaj Laszlo Polgar vedno poudarja?

35.

psiholog	Laszlo Polgar
hči	Suzana
žena	Klara
šahovski vele mojster	Kasparov
mesto	Budimpešta
država	Madžarska

malo, veliko

36. Madžarke, Madžarske, madžarščina, madžarski

37. h, k, k, h, h, k, k

38. s, z, s, z, s, s, s, z, s

39. poudariti, dosežki, vztrajno, odpeljati, naslov, navdušiti, šahovnica, žal, najboljši

40. b, c, d, f

41.

l.	leto
npr.	na primer

42. č

43. Psiholog Laszlo Polgar in njegova žena Klara imata tri hčere: Suzano, Sofijo in Judit.

Polgar je izbral šah, ker se uspeh v njem lažje meri kot v umetnosti ali znanosti.

Ko Suzana še ni dopolnila svojega petega leta, jo je oče pospremil na njeno prvo šahovsko tekmovanje.

Pozneje je povedala, da je v otroštvu zelo rada sedela za šahovnico.

Ker je Judit pri petnajstih premagala svetovno znane šahovske vele mojstre, je postala najmlajša šahovska vele mojstrica.

44. Psiholog Laszlo Polgar je trdil: »Geniji so plod vzgoje, ne pa nadarjenosti.«

»Geniji so plod vzgoje, ne pa nadarjenosti,« je trdil psiholog Laszlo Polgar.

45. NE

Gre za obnovitev prvotnega govora. Napisano je, kdo je to rekel.

Odvisni govor.

Laszlo Polgar vedno poudarja: »Genialnost mojih hčera je plod sistematičnega in trdega dela.«

Genialnost mojih hčera je plod sistematičnega in trdega dela,« vedno poudarja Laszlo Polgar.

46.

ženska	sestra	ves
genij	žena	
umetnost	uspeh	
začeti		
tretji		
posledica		

47.

zgodbica	oče
vzgoja	stopnja
šport	moški
nasprotnik	
zgodaj	
nikoli	
plod	